

Kartverket

**ÅRSRAPPORT
2018**

Glimt fra 2018

19. NOV

Se havnivå i kart ble lansert av statsråd Monica Mæland på Bryggen i Bergen. Her i samtale med forsker i Kartverket, Kristian Breili.

[SE VIDEO](#)

20. NOV

Firmaet Wise Survey ble sertifisert til å sjømåle, og er dermed en godkjent leverandør av hydrografiske data til Kartverkets offisielle sjøkart. Wise Survey er det andre firmaet som er blitt sertifisert. På bildet fra venstre: Rolf-Arne Ueland (Wise Survey), Birte Noer Borrevik (Kartverket), Kristoffer Amdal (Wise Survey).

30. DES

Denne gjengen jobbet i nyttårshelgen for at Norgeskartet ble riktig fra 1. januar 2019. Da ble rindølene trøndere, samtidig som «Maurset» flyttet fra Hornindal til Stryn kommune, og Hovlandsdalen gikk fra Birkenes til Evje og Hornnes kommune. Svalbard ble også samlet til én administrativ inndeling i matrikkelen, med Spitsbergen, Bjørnøya og Hopen.

13.-15. MAR

Kartverkets 3D-printer av kjente fjelltopper var et populært innslag på Geomatikkdagene, som i år gikk av stabelen i Stavanger. Årets tema var «Det digitale skiftet», og Kartverkets folk var godt representert på talerlisten.

OKT

Geodesidirektør Per Erik Opseth og teknisk direktør Knut Darre Christiansen i Bane NOR SF signerte en avtale som sikrer bedre innmåling av jernbanespor og flere GNSS-stasjoner.

[SE VIDEO](#)

№ 151/2019 г.
Ha № _____

Norwegian Mapping Authority «Kartverket»

The State Registration Service is sincerely grateful to the management and personnel of the Norwegian Mapping Authority «Kartverket» for cooperation and the implementation of the project "Securing ownership to land in Kyrgyzstan". The overall objective of the Project was "access to geographic information – to maps and positioning service, for securing ownership for land use planning and land management".

The project was successfully implemented and all work on the project was performed by Kartverket's specialists at a high professional level, with high quality and in a short time. By implementing this project, you have made a significant contribution to the development of the State registration service and the cadastral system as a whole.

Successful project was continued with the current project "Maps and statistics for sustainable development goals". We are sure that together with the Kartverket we will achieve successful results and create a good base for future projects. We look forward to continued cooperation in the creation of line maps as the basis for a National spatial data infrastructure.

We wish the Norwegian Mapping Authority «Kartverket» prosperity, well-being and new successes. We look forward to long-term cooperation and the strengthening of friendly relations.

Sincerely,

Deputy Chairman

B. Dzhusupbekov

JAN

Ros fra Kirgisistan som følge av vårt arbeid i et av flere utviklingsprosjekter vi gjennomfører på oppdrag fra UD.

OKT

Spillprodusenten EA/Dice/Frostbite har brukt punktskyer fra høydedata.no for å lage realistisk terreng fra Nord-Norge i den nyeste utgaven av dataspillet «Battlefield» som ble lansert i oktober.

NOV

I november kom en ny versjon av Se eiendom, som er tilpasset mobiltelefon, er enklere å finne fram i, og har samlet mer informasjon på ett sted.

[SE VIDEO](#)

JUL

Et team fra Kartverket reparerte og malte grensepunktet mellom Norge, Sverige og Finland, treiriksøysa Golddajavri, sørøst for Skibotn i Troms. Dagen etter kom Lars Monsen og NRK på besøk.

Innhold

I	Leders beretning	s 5
II	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	s 9
III	Årets aktiviteter og resultater	s 14
IV	Styring og kontroll i virksomheten	s 39
V	Vurdering av fremtidsutsikter	s 47
VI	Årsregnskap	s 51

Vedlegg:

- >> Sikkerhet
- >> Likestilling

Del I

Leders beretning

Kartverket har også i 2018 hatt god måloppnåelse og vist gode resultater på mål og oppdrag gitt av eierdepartementet vårt, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Samtidig erkjenner vi at en mer krevende økonomisk situasjon medfører at vi må ta tøffe prioriteringer.

Overordnet sett er vi veldig fornøyde med at ny nasjonal geodatastrategi ble lansert i november 2018. Dette er et viktig strategisk styringsdokument for oss. Vi vil jobbe aktivt sammen med våre samarbeidsparter for å realisere denne i årene som kommer.

Virksomheten vår har vært rettet inn mot sikker drift, fornying og økt digitalisering. Dette for å legge til rette for enklere, raskere og bedre tjenester og leveranser til brukerne, og for å bidra inn i den felles nasjonale infrastrukturen med stedfestet informasjon.

I 2018 ble det endringer i regjeringen som gjorde at Monica Mæland tok over som statsråd. Det var hyggelig å få besøk av henne på hovedkontoret i juli, og at hun deltok på lanseringen av «Se havnivå i kart» i Bergen i november.

Åpningen av det nye jordobservatoriet ved Brandalslagunen i Ny-Ålesund i juni 2018 var en viktig milepæl i året som gikk. I strålende solskinn ble anlegget

åpnet ved at statssekretær Lars Jacob Hiim og jeg symbolsk koblet strømmen på anlegget. Statssekretæren var også tilstede på #hack4no som ble holdt i Hønefoss 26. og 27. oktober. Der var også mange hundre kreative mennesker fra hele landet – gründere, utviklere, designere, studenter, kodeinteresserte barn og andre innovasjonsinteresserte. Vi var med og arrangerte dette for fjerde år på rad.

Av prioriterte oppgaver i 2018 er det ellers tre områder som peker seg ut. Nasjonal detaljert høydemodell, økt elektronisk tinglysning og forbedring av matrikkelen.

Prosjektet nasjonal detaljert høydemodell har hatt svært gode resultater i 2018. Ved årsskiftet er 56 % av totalt areal for prosjektet tilgjengelig i forvaltningsløsningen for høydedata, og vi ser at data etablert gjennom prosjektet i økende grad blir tatt i bruk av andre offentlige etater. Det er da vi kan begynne å se den reelle gevinsten i samfunnet.

Digitaliseringsgraden på tinglysning har økt i 2018, men ikke så mye som man håpet på. Det er flere grunner til dette som vi belyser senere i rapporten. Vi har satt i gang arbeidet med en publikumsportal, hvor en demonstrator ble ferdigstilt på slutten av 2018. Vi har også lansert en oppgradering av Se eiendom, og ser at denne løsningen fortsatt øker i bruk. Dette er viktige bidrag til både digitalisering og effektivisering.

Det har vært viktige forbedringer i matrikkelen i 2018, spesielt på teknisk side. Samtidig er det åpenbart at det fortsatt gjenstår et betydelig arbeid, både på innhold/kvalitet og på den tekniske løsningen. Dette følges opp videre i arbeidet med masterplan matrikkel i 2019.

Vi har gjort mange viktige forbedringstiltak innenfor sikkerhetsområdet i 2018, spesielt på IT-området. Vi har også gjennomført en grundig ekstern vurdering av tilstanden. Sammen med flere andre tidligere erfaringer, rapporter og hendelser danner denne grunnlag for et 3-årig prosjekt for å heve sikkerhetsnivået i Kartverket ytterligere.

Vi opplever fortsatt visse ettervirkninger som følge av overgangen til ny tilknytningsform fra 1. januar 2017. I tillegg har vi et gap mellom våre egne ambisjoner og utviklingsbehov, og disponible økonomiske rammer. Dette har gitt oss økonomiske utfordringer i planleggingen av 2019, og i den forbindelse har vi dessverre et uønsket avvik med hensyn til en for lav utnyttelsesgrad på 01-posten i 2018.

Et av våre fremtidige utviklingsbehov er knyttet til det vi omtaler som ny hydrografisk infrastruktur (NHI). Der har vi etablert et forprosjekt som skal legge grunnlag for et større investeringsprosjekt for fornyelse av den tekniske infrastrukturen i sjødivisjonen. Ellers har vi i 2018 sammen med Norges geologiske undersøkelse (NGU) og Havforskningsinstituttet (HI) jobbet videre med satsingen på «Marine grunnkart i kystsonen», og opplever stor interesse og mange positive tilbakemeldinger på forslaget.

Vårt ansvar knyttet til kommune- og regionreformen har blitt løst på en meget tilfredsstillende måte også i 2018. Dette gjelder både rollen som teknisk koordinator og arbeidet med tilpasninger i matrikkelen. Eksamen for Kartverket, berørte kommuner og nye regioner er ved neste årsskifte.

Anne Cathrine Frøstrup
Kartverkssjef

Del II

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Kartverket er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), som i samarbeid med kommunene og statlige etater forvalter og videreutvikler landets infrastruktur for geografisk informasjon.

Kartverket har i underkant av 900 ansatte og er organisert i divisjonene geodesi, land, sjø og eiendom. I tillegg til disse fire har vi tre andre resultatenheter: IT, tjenestene samlet og kartverksstaben.

Øverste leder for Kartverket er kartverkssjef Anne Cathrine Frøstrup.

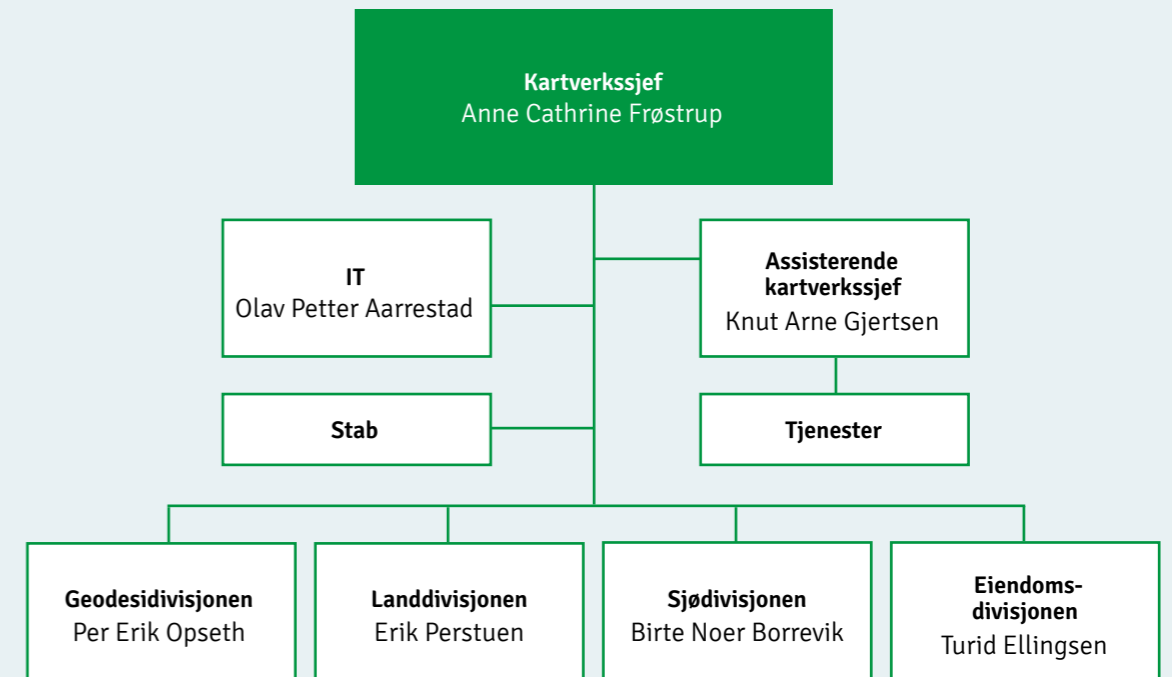
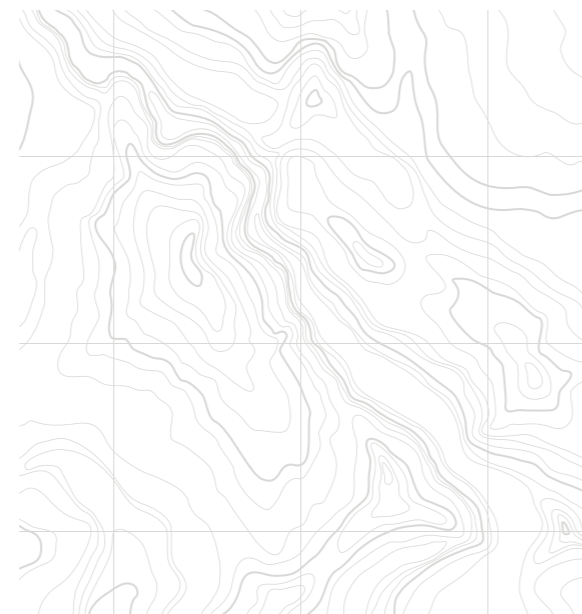
Kartverket er nasjonal geodatakoordinator i henhold til Geodataloven. Kartverket samler inn, systematiserer, forvalter og videreformidler offentlig stedfestet informasjon. Kartverket har blant annet ansvaret for å levere:

- » **Nasjonalt geodetisk grunnlag:** Kartverket har ansvar for stedfestingsgrunnlaget som kart- og oppmålingsarbeidet i Norge bygger på.
- » **Posisjonstjenester:** Tjenester som fastsetter nøyaktig, satellittbasert posisjon.
- » **Digitale kart:** Kartverket produserer og forvalter nasjonale digitale kartserier (land- og sjøkart).
- » **Tinglysing:** Tinglysing i fast eiendom og andeler i borettslag.
- » **Eiendomsinformasjon:** Kartverket drifter de nasjonale registrene for offentlig eiendomsinformasjon (matrikkelen og grunnboka).
- » **Stedsnavn:** Forvalter det sentrale stedsnavnregisteret (SSR).
- » **Standarder:** Nasjonale standarder for kart og geografisk informasjon.
- » **Elektronisk sjøkarttjeneste:** Drifter den internasjonale elektroniske sjøkarttjenesten Primar.

Kartverkets hovedkontor ligger på Hønefoss. Vi har i tillegg 10 fylkeskartkontorer, en divisjon i Stavanger, tinglysing av borettslagsandeler og kundesenter for hele Kartverket i Ullensvang i Hardanger, og et jordobservatorium i Ny-Ålesund på Svalbard.

Kartverkets kjerneverdier er **inkluderende, kompetent, åpen, pålitelig** og **engasjert**. Kartverkets visjon «**Det nye landskapet**» åpner opp for muligheter i den nye fremtiden Kartverket skal inn i. Vi skal sammen med andre gjenskape virkeligheten i digital form og skape det nye digitale landskapet.

I Kartverkets toppledelse er det ingen endringer i 2018.

Ledergruppen i Kartverket har i 2018 bestått av:

Kartverkssjef
Anne Cathrine Frøstrup

Assisterende kartverkssjef
Knut Arne Gjertsen

IT-direktør
Olav Petter Aarrestad

Kommunikasjonsdirektør
Ole Magnus Grønli

Direktør geodesi
Per Erik Opseth

Direktør land
Erik Perstuen

Direktør sjø
Birte Noer Borrevik

Direktør eiendom
Turid Ellingsen

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Nøkkeltall fra regnskapet for de tre siste årene

Tall i 1 000 kr

	2018	2017	2016
1 Antall årsverk	793	832	816
2 Lønnskostnader per årsverk	784	697	732
3 Lønnsandel av driftskostnader	46,1 %	44,7 %	44,5 %
4 Sum driftskostnader	1 347 796	1 297 956	1 341 309
5 Sum driftsinntekter	1 346 614	1 280 201	1 349 703
6 Årlig disponibel utgiftsbevilgning (samlet tildeling) (kap. 595, post 01 og 21)	1 291 786	1 243 502	874 857
7 Utnyttelsesgrad (kap. 595, post 01 og 21)	95,5 %	101,0 %	98,2 %
8 Årlig inntekter (samlet inntektskrav) (kap. 3595, post 01, 02 og 03)	843 370	818 683	-
9 Innfridd inntektskrav (kap. 3595, post 02 og 03)	101,0 %	118,0 %	-

Kommentarer til nøkkeltall:

- Ny metode for beregning av årsverk er tatt i bruk fra 2018. Ved bruk av denne metoden blir årsverkstallene for 2016 og 2017 hhv. 816 og 832, og ikke 837 og 851 som oppgitt i årsrapportene for 2016 og 2017. Det betyr en nedgang fra 2017 til 2018 på 39 årsverk, noe som er en styrt og ønsket utvikling. Se mer omtale i del IV.
- Lønnskostnader per årsverk økte med 87 000 kroner fra 2017 til 2018. Dette skyldes i all hovedsak generell lønnsvekst og vesentlig høyere pensjonskostnader i 2018 enn i 2017.
- Lønnsandelen av driftskostnaden har økt med 1,4 prosentpoeng fra 2017 til 2018. Dette skyldes nesten 42 mill. kroner i økte lønnskostnader sammenlignet med 2017.
- Sum driftskostnader har økt med 50 mill. kroner fra 2017 til 2018. Avskrivninger på varige driftsmidler har økt med 14 mill. kroner. Dette skyldes at investeringer foretatt/ferdigstilt mot slutten av 2017, er avskrevet med 12 måneder i 2018. Utover dette, skyldes økningen pensjonskostnader, som omtalt tidligere.
- Kartverket har driftsinntekter knyttet til inntekter fra bevilgninger, gebyrinntekter, salg og samfinansiering. Økningen fra 2017 skyldes økte inntekter fra bevilgning. Dette nøkkeltallet er ikke en del av de seks obligatoriske, jf. virksomhets- og økonomiinstruks for Kartverket av 21. april 2017, men er tatt med for å gi en sammenheng med nøkkeltallet driftskostnader.
- Årlig disponibel utgiftsbevilgning består av årets tildeling inkludert overføringer og andre justeringer gitt i tillegg til

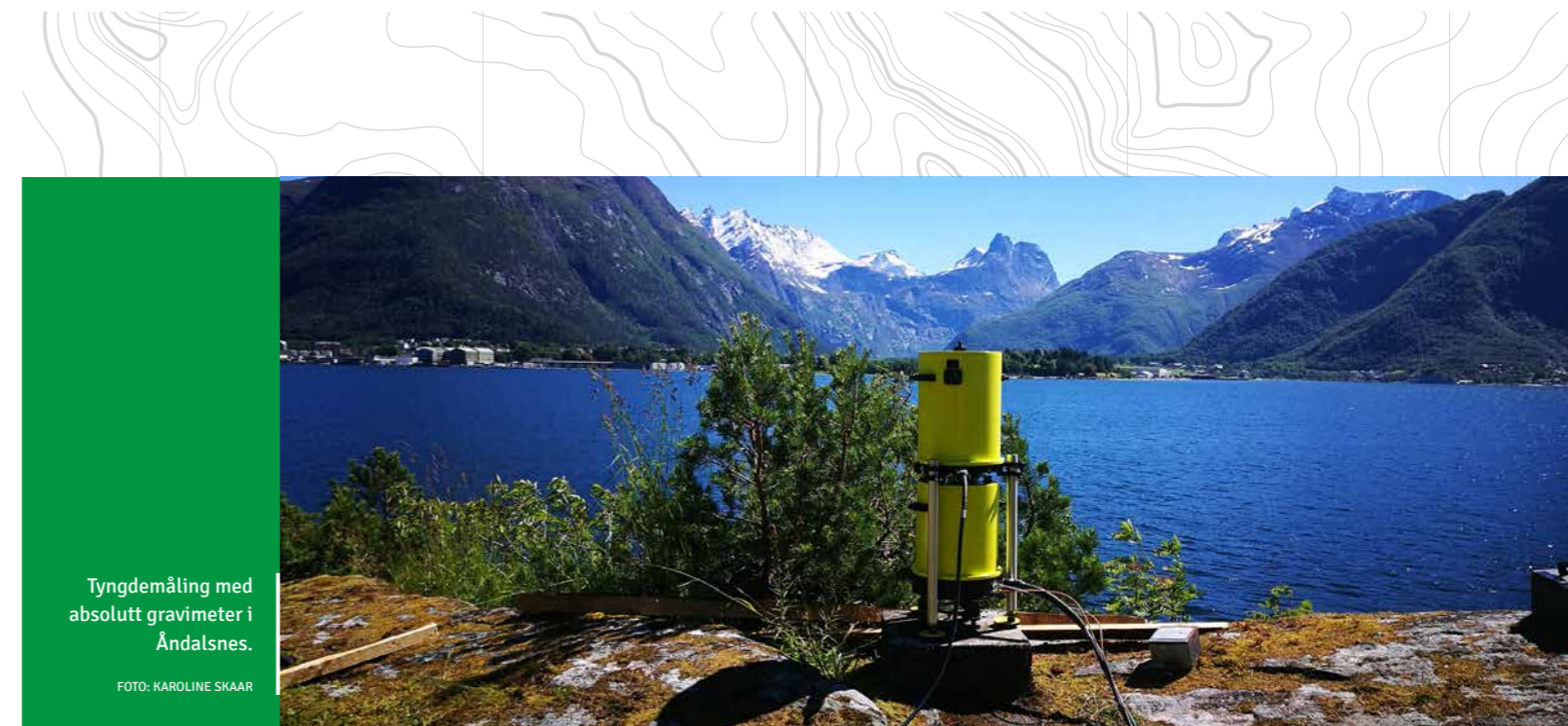
tildelingsbrevet (samlet tildeling). I tabellen er ikke tildelingen på kap. 595, post 30 tatt med. Denne var i 2018 på 64,411 mill. kroner. Belastningsfullmakter fra andre departement kommer i tillegg til utgiftsbevilgningen.

7. Utnyttelsesgraden er på 95,5 % mot 101,0 % i 2017. Kartverket har gjennom 2018 styrt mot et mindreforbruk og en overføring til 2019 for å kunne håndtere strammere økonomiske rammer i 2019.

8. Årlige inntekter viser Kartverkets inntektskrav fra tildelingsbrevet på kap. 3595, postene 01, 02 og 03. Kartverket har merinntektsfullmakt på kap. 3595, postene 02 og 03 som kan benyttes til å øke utgiftsrammen på kap. 595, postene 01 og 21. Økt inntektskrav i 2018 sammenliknet med 2017 henger sammen med økt utgiftsramme. Dette nøkkeltallet er ikke en del av de seks obligatoriske, jf. virksomhets- og økonomiinstruks for Kartverket av 21. april 2017, men er tatt med for å vise utnyttelsen av årlig disponibel bevilgning.

9. Innfridd inntektskrav er på 101 %, mot 118 % i 2017. Økte inntekter dekker ikke opp for utgifter som overskrider bevilgning på kap. 595, post 21, men Kartverket har fullmakt til å overføre rammer mellom kap. 595, post 01 og kap. 595, post 21. Dette nøkkeltallet er ikke en del av de seks obligatoriske, jf. virksomhets- og økonomiinstruks for Kartverket av 21. april 2017, men er tatt med for å vise at årlig inntekter er oppnådd jf. inntektskravet i tildelingsbrevet.

Nærmere forklaringer og mer detaljer om disse nøkkeltallene finnes i del VI.

Tyngdemåling med
absolutt gravimeter i
Åndalsnes.

FOTO: KAROLINE SKAAR

Tall i 1 000 kr

Presentasjon av volumtall for de tre siste årene, status per 31.12

	2018	2017	2016
1 Andel av fastlandsarealet dekket med detaljerte høyde- og terrengdata	56 %	42 %	20 %
2 Antall cache-oppslag per år for kartdata (tall i milliarder)	8,7	7,2	7,4
3 Eiendommer med veiadresser (andel i prosent av totalen)	94 %	92 %	89 %
4 Prosentvis andel av panteboken som er digitalisert	88,4 %	83,5 %	67 %
5 Andel av tinglyste dokumenter med saksbehandling under 2 dager	99,0 %	97,7 %	98,5 %
6 Gjennomsnittlig svartid på tinglysingssaker for kundesenteret (sekunder)	87	77	87
7 Andel feil i tinglysingssaker	0,3 %	0,4 %	0,2 %
8 Prosentvis andel av dokumenter som tinglyses elektronisk	38 %	33 %	37 %
9 Gjennomløpstid fra sjømåling til tilgjengeliggjøring av dybde data (år)	4,8	3,1	1,9
10 Antall nye brukere av posisjonstjenesten CPOS	819	355	-
11 Sjøareal målt med moderne målemetoder	36,4 %	35,3 %	34,0 %

Kommentarer til volumtall:

- Ang. volumtall nr. 5. 2016-tallet viser resultatet for 4 dager, jf. endring som følge av innføring av elektronisk tinglysing.
- Ang. volumtall nr. 8. For 2016 vises tall for elektronisk tinglysing via pilotløsning som ble etablert i 2007. Det er verdt å merke seg at den løsningen ikke er hel-elektronisk. 2017- og 2018-kolonnen viser tall med den nye løsningen. Alle tall er gjennomsnitt for året. Se mer omtale i del III.

- Ang. volumtall nr. 10. Dette er nettotall.
- Ang. volumtall nr. 11. Full beskrivelse er: «Prosentvis hvor mye av arealet langs norskekysten som er målt med moderne målemetoder».

De fleste av disse volumtallene er mer omtalt i årsrapportens del III.

Del III

Årets aktiviteter og resultater

Kartverket følges opp på totalt 10 styringsparametere og 13 oppdrag i tildelingsbrevet for 2018, samt 6 konkrete føringer.

Iht. virksomhets- og økonomiinstruks for Statens kartverk skal årsrapportens del III inneholde en redegjørelse for, analyse og vurdering av resultater i forhold til krav fastsatt i tildelingsbrev og eventuelle øvrige brev.

Norsk Luftambulanse AS har etablert treningscenter i Stavanger med en ny helikoptersimulator verdt 100 mill. kroner. Kartverket har levert enorme mengder kartdata som gjør at pilotene kan trene realistisk i store deler av Norge.

[SE VIDEO](#)

Del III begynner derfor med en kortfattet statusrapport på styringsparametere, oppdrag og føringer iht. målstrukturen i tildelingsbrevets pkt. 3.

Deretter kommer en nærmere redegjørelse, analyse og vurdering på utvalgte områder, hvor vi blant annet går inn på vesentlige forhold i løpet av året som har betydning for departementets styring og oppfølging, samt føringer gitt i tildelingsbrevets pkt. 4 og 5.

Videre omtaler vi også

- >> Gjennomførte evalueringer
- >> Omfanget av innkreving av dokumentavgift og tinglysingsgebyr (antall rettsstiftelser)
- >> Oppstilling av relevante kostnader sett opp mot statens gebyrinntekter fra tinglysing
- >> Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk
- >> Oversikt over gjennomførte investeringer med kommentarer
- >> En samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt

Vi viser også en oversikt over de oppgaver som er kommet til i løpet av året, gjennom tillegg til tildelingsbrev og andre bestillinger.

■ Ok ■ Mindre avvik ■ Avvik

Mål 1: Norske land- og sjøområder skal ha oppdaterte grunndata

Styringsparameter	Status
Øke sjømåling av areal langs norskekysten i tråd med brukerbehov.	Langs norskekysten er det i 2018 målt totalt 473 km ² . Dette er et relativt lavt tall. Årsaken er primært at vi har målt grunne steder, som gir lav km ² for høy innsats, samt at vi har sjømålt en del på Svalbard og for Mareano, som ikke faller inn under styringsparameteren. Når det gjelder føringen om «i tråd med brukerbehov» har vi i 2018 videreutviklet vår nye metode for prioritering med fokus på brukerbehov og samfunnsøkonomisk nytte. Vi opplever at vi i større grad enn tidligere dekker de konkrete behovene som brukerne etterspør. En indikator på dette er at køen av bestillinger av dybde-data har gått ned i løpet av året.
Holde fremdriften med arbeidet med å etablere et nytt geodetisk observatorium i Ny-Ålesund, og sette nye antenner i drift i 2018.	Det har vært et litt spesielt år for prosjektet i 2018. Selve åpningen av jordobservatoriet 6. juni var en stor suksess. Det som trekker ned, er at nye antenner ikke er satt i drift. Det er tekniske feil på levert utstyr og forsinkelser på planlagte leveranser. Se mer senere i del III.
Øke andel av fastlandsarealet dekket med detaljerte høydedata, basert på laserskanning og bildematching.	Prosjektet har hatt en meget god fremdrift i 2018. Sen vår, men meget god sommer er hovedforklaringen. Leverandøren Terratec har skannet betydelig mer enn planlagt, men mye av dette er på lager hos leverandør ved årsskiftet. Det vil bli levert oss tidlig i 2019. Det er tilgjengeliggjort 6 200 km ² fra bildematching og 38 900 km ² fra laserskanning i løpet av 2018 – til sammen 45 100 km ² . Det er krevende å etablere en gevinstrealiseringsplan, og vanskelig å få konkrete bidrag (forpliktelser) fra partene i prosjektet og øvrige interessenter.

Oppdrag	Status
1. Ferdigstille en handlingsplan på geodataområdet som skal understøtte digitalisering i offentlig sektor. Arbeidet skal bygge på målene i utkast til Nasjonal geodatastrategi og skje i samarbeid med geodatabransjen gjennom Samordningsgruppen for geografisk informasjon. Frist 30. juni 2018.	Arbeidet er utført iht. bestilling. Utkast til handlingsplan ble utviklet gjennom tett samarbeid med berørte etater, herunder en egen høringsprosess våren 2018. Planen ble levert KMD innen fristen. En prosess for å oppdatere utkast til handlingsplan er satt i verk etter regjeringens lansering av selve strategien 1. november 2018. Parter er invitert til å justere og utdype beskrivelser av tiltak, for å kunne ferdigstille og publisere handlingsplanen innen 1. mars 2019. Samordningsgruppen for geografisk informasjon vil få handlingsplanen til behandling på første møte i 2019.

Oppdrag	Status
2. I samarbeid med dataeiere og leverandører skal Kartverket utarbeide en plan med tiltak for tilrettelegging og forvaltning av datainnholdet for prioriterte DOK-data, -tjenester og lettere tilgang gjennom Geonorge.no. Dette skal baseres på egnethetsvurderingen av DOK (det offentlige kartgrunnlaget) som er gjennomført i 2017. Frist 15. juni 2018.	Arbeidet er utført iht. bestilling. En analyse i 2017 viste at mange DOK-data er for lite egnet til bruk i planlegging og byggesak. I samarbeid med DOK-etater er det definert tiltak på dekning, stedfestingskvalitet, forbedring av budskap, bedre metadata, enklere tilgang mv. Rapporten ble levert KMD 15. juni 2018. Etater ble fulgt opp høsten 2018, og planen skal revideres hvert år framover. Kartverket vil følge opp dette og rapportere progresjon til KMD i tråd med føringer fra KMD gitt i brev av 18. desember 2018.
10. Legge fram en utredning av konsekvensene av å avvikle ordningen med egne skip og målebåter, innen 20. november 2018.	Etter mottatt bestilling fra KMD, ble arbeidet påbegynt i 2. tertial 2018. Det ble benyttet ekstern konsulentbistand, og rapporten ble levert til KMD i tråd med fristen.
<i>*) Gitt gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 2 datert 3. april 2018.</i>	
Universell utforming (uu). 2,0 mill. kroner over kap. 872, post 71 til tiltak PU4 (utarbeiding av indikatorer for universell utforming) i tråd med søknad til Barne- og likestillingsdepartementet.	Den største aktiviteten her er en tilskuddsordning til kartlegging i kommunene. 18 av 21 kartleggingsprosjekter i kommunene er slutført i 2018, mens tre ber om utsettelse. Tilbakemeldinger er stort sett positive. Dessverre har bare to av fire kommuner som var med i et oppdateringsprosjekt slutført oppdateringen. Produksjon av nye indikatorrapporter er gjennomført som planlagt. Egen rapport er utarbeidet og levert i februar 2019.
<i>*) Gitt gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 1 datert 8. mars 2018.</i>	Tilgjengelighetsdata skulle etter planen integreres i Sentral felles kartdatabase (SFKB) i 2018. Det ble forsøkt realisert, men medførte utfordringer for stabiliteten av hele produksjonslinjen for uu, og utviklingen ble stoppet. Kartverket vurderer en annen løsning i 2019 tettere knyttet på «lettvekts-API» og mobilt-API i SFKB.
	I en masteroppgave ble behandling av data i en open source plattform undersøkt. Masteroppgaven er slutført. Verktøyet (plugin for QGIS) er tilgjengelig for kommunale brukere og gjør det mulig å håndtere informasjon i datasettet i kommunene mye enklere uten å ha spesialkompetanse på GIS.
Bestilling om innsamling og forvaltning av dybde-data i ferskvann fra KMD.	Oppdraget gitt til Samordningsgruppa v/ Kartverket uten en definert frist. Bestillingen er foreløpig drøftet i Geovekst-forum og i dialog med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Det har tatt tid å få etablert en arbeidsgruppe. Gruppen er nå bemannet med en representant fra hhv. Miljødirektoratet og NVE, mens Kartverket stiller med to representanter. Arbeidet startes januar/februar 2019. Det er ikke fastsatt leveringsdato i påvente av en første vurdering av kompleksitet.
<i>*) Gitt gjennom eget brev datert 29. mai 2018.</i>	

■ Ok ■ Mindre avvik ■ Avvik

Mål 2: Tinglysing skal gjøres forsvarlig, effektivt og med kvalitet

Styringsparameter	Status
En forsvarlig saksbehandling for tinglysing, med høy kvalitet og liten tidsbruk.	Dette har gått meget bra i 2018. 99 % av sakene ble behandlet i løpet av to dager. Vi opprettholder samtidig gode resultater på interne kvalitetsmål. Svartiden på kundesenteret er også innenfor årsmålet på 90 sekunder i snitt, men med noe lenger ventetid i 2. tertial enn ønskelig.
Effektivisert saksbehandling for stedsnavnsaker.	Dette har hatt en positiv utvikling i 2018, og vi kan klart si at saksbehandlingen er blitt effektivisert. 95 % av alle innkomne dokumenter er nå behandlet innen 1 måned. Restanser er redusert betydelig, og mer enn våre interne måltall.
Øke kvaliteten på matrikkelen, og sikre at den holder et forsvarlig teknologisk nivå, og kommuniserer godt som nasjonal felleskomponent.	En omfattende styringsparameter med noe variert status. Et av målene har vært at teknisk gjeld skal reduseres i henhold til prioritert plan. Der har vi kun klart halvparten av hva som var målet (se mer omtale senere i del III). Nytt matrikkel-API ble utviklet og satt i produksjon i september, og alle kritiske prioriterte fagsaker er spesifisert, utviklet og implementert. Det som er negativt er at kun 1 av 3 planlagte matrikkelversjoner ble satt i produksjon i 2018. Vi har ellers forberedt et 3-årig prosjekt for å øke matrikkelens datakvalitet. Det må også nevnes at i arbeidet med kommune- og regionreformen brukes det betydelige ressurser, både i Kartverket og i kommunene, for å forbedre datakvaliteten i matrikkelen.

Oppdrag	Status
3. Samarbeide med blant annet Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) og Statistisk sentralbyrå om pilotering for mer automatisk oppdatering av bygningsregisteret i matrikkelen, samt uttrekk av data til eKostra innen 15. desember 2018.	Nærmere føringer / presiseringer gitt i tillegg til tildelingsbrev nr. 1. Tett og godt samarbeid med DiBK. Norkart A/S har mottatt FoU-midler gjennom prosjektet Geolett. Oppgaven går ut på å etablere flere sett med analyser som gjør det mulig å maskinelt oppdatere felter i matrikkelen. Norkart har testet 4 elementer for mulig maskinell oppdatering og det foreligger egen rapport om dette. Basert på testingen har Kartverket godkjent maskinell oppdatering for 3 av disse 4 elementene. Når det gjelder Kostra / eKostra ble KMD i desember informert om plan for pilot for supplement av informasjon når det gjelder offentlige bygninger og BRA. Piloter er Asker kommune, Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune. Se også omtale under oppdrag 8.
4. Videreutvikle elektronisk tinglysing gjennom flere elektroniske tjenester til brukerne, deriblant starte utviklingen av en publikumsportal innen 31. desember 2018.	Dette arbeidet er organisert gjennom et eget prosjekt «Brukeren i sentrum» (BRIS). Planen har vært at selve utviklingsarbeidet skulle starte i 3. tertial. En av leveransene er et standard grafisk brukergrensesnitt (GUI) for publikumstjenester, inkludert en demonstrator. Dette ble ferdigstilt som planlagt. I tillegg kan vi nevne at ny versjon av Se eiendom tilrettelagt for mobilbruk ble lansert på slutten av 2018, og det ble utarbeidet nye rapporter og statistikk i QlikView for markedet.

Oppdrag	Status
5. Lage en plan for å følge opp Stortingets behandling av Prop 148 L (2016-2017) og de konsekvenser denne har på matrikkelen og begynne arbeidet med dette. Planen skal forelegges departementet senest 15. mai 2018.	Dette oppdraget ble endret gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 2 datert 3. april 2018. Vår oppgave i 2018 har vært å bidra i to arbeidsgrupper i regi av KMD for utarbeidelse av forskriftsbestemmelser. Dette har vært utført i samsvar med plan og forutsetninger slik vi ser det.
Tilrettelegg for utarbeidelse av manntall til kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019.	Kartverket er bedt om å tilby en løsning der kommunene kan melde inn stemmekretser, samt stille disse dataene til rådighet for Skattedirektoratet. Departementet (KMD) og Valgdirektoratet skal holdes orientert om arbeidet, og en arbeidsgruppe med de berørte parter skal etableres. Arbeidet er i rute etter plan / godkjent mandat.
<i>*) Gitt gjennom eget brev datert 27. april 2018.</i>	

Mål 3: Effektiv tilgang til og bruk av kart og eiendomsinformasjon

Styringsparameter	Status
Bedre tilgang til og økt bruk av geodata gjennom Geonorge.	I 2018 er antall fildistribusjoner i Geonorge doblet og antall tjenester har økt med ca. 50 %. En av oppgavene i år har vært å etablere en integrasjon mellom ny kartklient og kartkatalog. Dette er ferdig og implementert slik at bl.a. dekningsoversikter vises som planlagt. NedlastingsAPIet er tatt i bruk av NGU og Miljødirektoratet og gir brukeren data direkte fra disse via Geonorge. Verktøy for statusrapportering (DOK, INSPIRE og Geodatalov) er alle ferdig og gjør det enklere for både dataeier og bruker å holde oversikt over status på data. Det er svært positive tilbakemeldinger på brukeropplevelse og funksjonalitet.
Bedre tjenester for tilgang til eiendomsinformasjon.	Denne styringsparameteren må sees i sammenheng med oppdrag 4 (se tidligere i rapporten). I tillegg kan det nevnes at ny teknisk løsning for pantebok ble produksjonssatt 19. mars, og at en rapport om realisering av kraftledningsregisteret ble ferdigstilt i mai.
Øke tilgang til elektroniske sjøkartdata globalt gjennom Primar.	Dekningsgraden for Primar er uforandret på 98,0 %. For å øke tilgangen på data er det et mål om å øke antall medlemsland i Primar RENC. Vi forventer en økning av dekningsgraden når de to nye landene som har signert avtaler i 2017 (Albania og Vietnam) begynner å levere offisielle elektroniske sjøkart (ENC-er). Dette var forventet i 2018, men det skjer først i 1. tertial 2019. Ved utgangen av 3. tertial ble det inngått en distribusjonsavtale med Taiwan, og målet om å inngå én ny avtale i 2018 ble nådd.

Fly fra Terratec på vei ut for å ta flybilder og ortofoto for Kartverket.

Styringsparameter

Status

Økt antall brukere av CPOS.

Vi fikk 1 002 nye brukere i 2018, mens 183 valgte å avslutte abonnementet. Totalt gir det en netto økning på 819, som er det beste året noen gang. Brukerportal er satt i drift i henhold til plan.

Oppdrag

Status

6. Ivareta rollen som teknisk koordinator av statlige etater om IKT-spørsmål i kommune- og regionreformen og være kontakt med faglig støtte for kommunene i forbindelse med endringer av kommunenummer og adressering som følge av kommune- og regionreformen.

Vi har deltatt på en rekke konferanser og har jevnlig møter med involverte parter. Det kan spesielt nevnes at vi arrangerte en workshop for systemleverandører til kommunene fra privat sektor i desember. Det vil nå bli utarbeidet forslag til hvordan kommunene skal håndtere situasjonen knyttet til et meget utfordrende leverandørmarked. Samarbeidet innad i samordningsforum og spesielt med de store aktørene KS, NAV, SSB, Brønnøysund, Skatt og Helse fungerer meget godt. Sjekkliste for kommunereformen er blitt ytterligere forbedret med innhold og erfaringer fra sist årsskifte. Prosjektet har hatt en rekke positive møter med KMD med meget god tilbakemelding på utført arbeid.

7. Yte kartfaglig bistand til arbeidet med reviderte forvaltningsplaner for Barentshavet–Lofoten og oppdatering av forvaltningsplaner for Norskehavet og Nordsjøen–Skagerak. Kartverket skal i denne sammenheng videreutvikle Arealverktøyet for norske havområder, og tilrettelegge data til forvaltningsplanene. Frist 1. juli 2019.

Arbeidet går iht. plan. Det har i 2018 blitt gjennomført flere demonstrasjoner, workshop og brukertester. Demonstrasjonene har blitt holdt for et bredt publikum innen offentlig forvaltning. Workshop ble avholdt for den inter-departementale styringsgruppen og brukertester har blitt gjennomført med Faglig forum for norske havområder. Tilbakemeldingene er positive fra alle hold, og forbedringsforslag håndteres av prosjektet. Målet for 2018 er oppnådd, og man er i rute til leveransen i juli 2019.

8. Videreføre samarbeidet med DiBK om gjennomføring av prosjektet Geolett. Prosjektet skal i 2018 etablere verktøy og kompetansetiltak som understøtter effektiv dataflyt og integrasjon av prioriterte tjenester i brukertiløsninger for selvbetjening. Prosjektet skal også inkludere kvalitetshevende tiltak knyttet til matrikkel, planregister og utvalgte DOK-data. Frist 31. desember 2018.

Arbeidet er utført i henhold til plan. Hovedaktivitetene i prosjektet har vært todelt:

1. FOU-tiltak. Det ble utlyst FOU-midler til systemleverandører/konsulenter for å vise nye muligheter. Arbeidet inkluderte bl.a. maskinlæring, maskinell kvalitetsheving av dokument, register og kart/planinformasjon. Rapport kommer i januar 2019.
2. Demonstrator for byggesak. Målet er å få til enklere og digital byggesøkerløsning med god bruk av 3D, Grunnkart, plandata og DOK-data. Demonstrator blir ferdig vår 2019.

Kartverket har gjennomført møter med fire sektormyndigheter knyttet til utvalgte DOK-datasett. Her er det aktiviteter i gang som er rettet mot bedre tilrettelegging av DOK-data for bruk i plan og byggesak.

Oppdrag

Status

9. Gjennomføre kompetansetiltak på digitale plandata, bistå med plankartjuridisk kompetanse og gjennomføre prosjekter på geosynkronisering og DOK som støtter opp om digitale planprosesser, jf. pkt. 5.1. Frist 31. desember 2018.

På dette oppdraget har KMD gitt detaljerte anvisninger og økt bevilgningen to ganger i løpet av 2018. Etter tillegg til tildelingsbrev nr. 4 er tildelingen gitt til fire «prosjekter».

«Plankartjuridisk bistand» er gjennomført i samsvar med tildelingen. Det samme gjelder «kurs og workshop i forvaltning av digitale planregistre». Når det gjelder «arbeid med DOK og geointegrasjon» har det ikke vært mulig å identifisere gode DOK-prosjekter. Midlene er i stedet benyttet til arbeidet med «geosynkronisering», hvor man da har brukt vesentlig mer enn tildelt. Totalt er bevilgningen på 2,0 mill. kroner brukt i sin helhet.

**) 1,0 mill. kroner over kap 500/post 21 er øremerket til dette formål. Endret oppdragstekst og + 0,8 mill. kroner gitt gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 2 datert 3. april 2018. Endret oppdragstekst og ytterligere + 0,2 mill. kroner gitt gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 4 datert 4. sept. 2018.*

Status på føringer i tildelingsbrevet

Føring

Status

Ang. arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Kartverket skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Kartverket skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Kartverket har over en lengre periode utviklet gode rutiner for anskaffelser. Det skal bl.a. utarbeides en anskaffelsesplan, hvor et av sjekkpunktene er arbeidslivskriminalitet. De fleste av anskaffelsene i Kartverket skjer innenfor områder hvor risikoen for arbeidslivskriminalitet er lav, og det er hovedforklaringen til at vi i 2018 ikke har hatt noen konkret oppfølging av inngåtte kontrakter (med fokus på å motvirke arbeidslivskriminalitet). Vi har også avdekket svakheter i våre interne rutiner. Dette har blitt tatt tak i på slutten av 2018, og vi forventer bedring i 2019. Se mer omtale senere i del III.

En kortfattet og overordnet kartlegging av risiko og sårbarhet (ROS-analyse) på eget ansvarsområde oversendes departementet innen samme frist som årsrapporten.

Egen rapport er utarbeidet og leveres som et vedlegg til årsrapporten.

Føring

Kartverket vurderer om de kan øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. Kravet om at Kartverket til enhver tid har minimum én lærling videreføres.

KMD har behov for bistand til lov- og forskriftsarbeid i noen pågående prosesser. Kartverket må derfor være forberedt på å bistå med teknisk kompetanse og faglige vurderinger

(Utdrag.) Det bevilges 15 mill. kroner til å styrke matrikkelen. Kartverket forventes således varig å øke sin innsats på matrikkelen.

Kartverket skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. (Minst 5 % av de nyansatte i staten skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en.) Det er ønskelig at Kartverket starter å måle fra 1. juli 2018.

*) Gitt gjennom tillegg til tildelingsbrev nr. 3 datert 6. juli 2018.

Status

Kartverket har jobbet med markedsføring, samt å legge forholdene til rette internt for å ta imot flere lærlinger. Resultatet er at vi har økt antall lærlinger i 2018. Vi har ved årsskiftet to lærlinger i handel- og kontor, to lærlinger innen IT, samt én kadett. Det er også verdt å merke seg at vi har hatt ytterligere to kadetter inne i store deler av 2018, men altså bare én ved årsskiftet.

Vi oppfatter at Kartverket har bistått KMD i samsvar med deres forventninger. Det er ulik status og fremdrift i de forskjellige prosessene.

Delvis overlapp med eget styringsparameter under mål 2. Se mer omtale senere i del III.

Det arbeides med å realisere regjeringens inkluderingsdugnad ved å utvikle rutiner og arbeidsformer med sikte på å nå målene. Kartverket hadde mindre enn fem nyansettelser etter 1. juli 2018 og skal derfor ikke rapportere prosentandelen av hensyn til personvern.

Jan Pedersen fra Kartverket på jobb i Lierne for rydding av grensegata mot Sverige.

FOTO: TOR ERIK BAKKE

Nærmere redegjørelse, analyse og vurdering på utvalgte områder

I vårt tildelingsbrev for 2018 er det pekt på at digitalisering og effektivisering er to overordnede prioriteringer. Vi mener at vi også i 2018 har gjort viktige fremskritt på begge områder. Vi velger her å omtale et par eksempler.

1. Økt digitalisering av panteboken har vært et satsingsområde i mange år. 88,4 % av hele pantebokarkivet er nå digitalisert, og vi ser at nær 90 % av alle eksterne bestillinger kan hentes digitalt. Kunden får leveransen raskere og vi bruker mindre ressurser. I 2018 tok vi også i bruk et nytt system for panteboken.

2. Vår økonomiske situasjon har medført at naturlig avgang sjelden blir erstattet 1:1. Alderssammensetningen internt i Kartverket gjør at naturlig avgang p.g.a. alder spesielt har påvirket landdivisjonen. Der har man redusert med ca. 8 årsverk i løpet av 2018, uten at oppdragsporteføljen har blitt vesentlig endret. Dette betyr en reell effektivisering. På kort sikt gir dette noen utfordringer med lavere måloppnåelse på enkeltområder, men på litt lengre sikt tror vi at dette kan korrigeres for ved bl.a. omfordeling av oppgaver, intern mobilitet og ulike effektiviserings tiltak. Et eksempel er Sentral FKB som fjerner betydelige manuelle/halvautomatiske prosesser særlig hos kommunene, men også hos oss og andre Geovekst-parter.

Av prioriterte oppgaver i 2018 er det ellers tre områder som peker seg ut. Nasjonal detaljert høydemodell, økt elektronisk tinglysning og forbedring av matrikkelen.

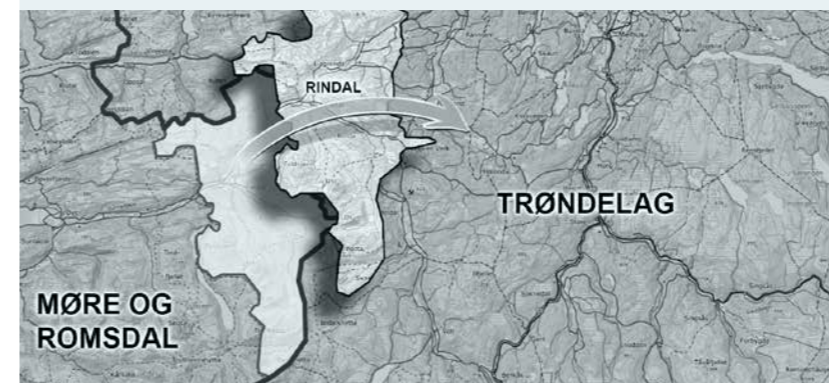
Som beskrevet tidligere i del III har prosjektet ny nasjonal detaljert høydemodell hatt svært gode resultater i 2018. Det er Kartverket som leder kartleggingsprosjektet, som er et spleiselag mellom KMD og sju andre departementer. Ved årsskiftet er 56 % av totalt areal for prosjektet tilgjengelig i forvaltningsløsningen for høydedata. Mange offentlige etater har tatt i bruk data etablert gjennom prosjektet i sine prosesser. Eksempler på dette er NGU som har uttalt

at tilgjengeligheten på dataene «revolusjonerer geologisk kartlegging». Dette har særlig stor effekt for kartlegging i områder med mye vegetasjon. Videre har Luftambulansen tatt i bruk laserdataene til bruk i sin flysimulator. Det pågår prosjekter knyttet til mer effektiv kartlegging av vegetasjonstyper ved hjelp av punktskyene fra prosjektet. Innenfor landbruket viser bl.a. Landbruksdirektoratet til både effektivisering og kvalitetsforbedringer knyttet til beregning av tilskuddsordninger innenfor jord- og skogbruk, særlig relatert til bedre data om terrenghelning. Det som fortsatt er krevende er å få informasjon fra interessenter for å kunne utarbeide en tilfredsstillende gevinstrealiseringsplan. Dette gjelder spesielt på kvantitative gevinster i kroner. Ikke-kvantifiserbare gevinster i form av økt kvalitet, bedre beslutningsgrunnlag mv. er lettere å finne, men også her gjenstår en del arbeid.

Økt elektronisk tinglysning er et av de største digitaliseringstiltakene, ikke bare for Kartverket, men også nasjonalt. Produksjonssetting 18. april 2017 gikk helt etter planen, og vi opplever at det nye fagsystemet (Elida) har en oppetid på tilnærmet 100 %. Overgangen fra 4-dagersflyt til 2-dagersflyt for den manuelle prosessen har også gått meget bra. Det som har vært utfordrende også i 2018 har vært å få brukerne til å ta i bruk den nye løsningen. Et av målene for e-tinglysning var at 50 % av samlet antall rettsstiftelser skulle komme inn elektronisk innen 31. desember 2017. Som angitt i fjorårets årsrapport ble ikke dette målet nådd, og resultatet nå viser at 38 % av dokumentene blir elektronisk innsendt. Det er en økning fra 33 % i 2017, men en mindre økning enn håpet. Økningen antas blant annet å komme fra at det er 47 flere brukeravtaler ved utgangen av 2018 enn ved utgangen av 2017. Skjøtepakke II, realisering av en publikumsportal, og endringer i finansavtaleloven vil på sikt øke vår digitaliseringsgrad. Publikumsportalen er tenkt som en løsning for privatpersoner og mindre næringslivsaktører. En demonstrator av innsendingsbrukergrensesnittet ble ferdigstilt på slutten av 2018.

Forbedring av matrikkelen er pekt på som en av Kartverkets overordnede prioriteringer i 2018. Det ble bevilget 15 mill. kroner til å styrke matrikkelen, med forventning om at vi varig øker vår innsats. Dette arbeidet har fått et betydelig løft i 2018, først og fremst med klar satsing på å redusere såkalt «teknisk gjeld». Vi ser ved årsslutt at vi ikke har oppnådd de interne måltall vi har satt. Dette skyldes delvis merarbeid knyttet til sikkerhet, delvis feil estimering, delvis mangel på ressurser med nødvendig kompetanse, samt at det tar noe tid å få i gang en såpass stor økning i aktivitetsnivået. Vi har også vært opptatt av å bruke midlene på en god måte, i tråd med formålet. I del IV omtaler vi den generelle utfordringen rundt tilgang til IT-kompetanse, og arbeidet med teknisk gjeld er et eksempel på et område hvor vi rett og slett ikke har fått tak i nok kvalifisert kompetanse i 2018.

1. januar 2019 ble rindølene trøndere, samtidig som «Maurset» flyttet fra Hornindal til Stryn kommune, og Hovlandsdalen gikk fra Birkenes til Evje og Hornnes kommune. Svalbard ble også samlet til én administrativ inndeling i matrikkelen, med Spitsbergen, Bjørnøya og Hopen. Vi opplever at flytting og flyt av digitale data i hovedsak gikk etter planen. Det er et betydelig arbeid som ligger bak dette for at matrikkelen og alle berørte systemer skal fungere. Vi bygger kompetanse hele tiden, og vi får kunnskap og erfaring som er verdifull å ta med seg til 1. januar 2020, når 43 nye kommuner og 6 nye regioner skal oppstå. I tillegg til arbeidet med matrikkelen, har vi hatt en veldig viktig oppgave som teknisk koordinator. Kartverket har fått en rekke positive tilbakemeldinger på sitt arbeid og sin rolle gjennom året. Sjekklisten på kartverket.no oppfattes som svært nyttig både for statlige etater og de berørte kommuner og fylker.

Arbeidet med nytt observatorium i Ny-Ålesund har hatt visse utfordringer i 2018, men selve åpningen var en stor suksess. Etableringen av observatoriet i Ny-Ålesund på 79 grader nord er viktig for det internasjonale samarbeidet. Da vi åpnet det nye anlegget 6. juni, var det også en oppfølging av FNs resolusjon fra 2015 om en felles innsats for å få på plass en global referanseramme for nøyaktig navigasjon og målinger ved hjelp av satellitter. Åpningen skjedde parallelt med den 10. IVS (International VLBI Service for Geodesy and Astrometry)-konferansen, som samlet rundt 100 forskere og studenter.

Vi merker økte kostnader ved å drifte to anlegg, noe som vi må fortsette med inntil den gamle antennen kan tas ned i 2021. Satellittavstandsmåler med laser (SLR – Satellite Laser Ranging) er forventet operativ fra 2022, og med det ligger vi to år bak opprinnelig plan på tid. Økonomien i prosjektet er under kontroll. Den økonomiske restusikkerheten er redusert i løpet av året, og vi har en prognose som tilsier at vi havner innenfor Kartverkets styringsramme (P50).

Det ble i 2. tertial avdekket svakheter knyttet til neste element i verdikjeden til VLBI-antennene (VLBI – Very Long Baseline Interferometry). Dette innebærer at det i dag verken er korrelasjonskapasitet eller kompetanse i verden til å effektivt nyttiggjøre seg VGOS-data til geodesiformål (VGOS – VLBI global observing system). Denne mangelen på korreleringskapasitet vil i sterk grad kunne påvirke prosjektets effektivitet. Derfor har vi engasjert oss sammen med FNs underkomite for geodesi og stasjonsledere for VGOS-antennene i Europa. Status rapporteres utfyllende ved neste møte i prosjektrådet.

Regjeringen lanserte den nye nasjonale geodatastrategien «Alt skjer et sted» 1. november 2018. Strategien skal være et hjelpemiddel for å se og utnytte mulighetene geografisk informasjon gir.

SE VIDEO

Av viktige hendelser i 2018 for øvrig, er det naturlig å trekke frem lanseringen av regjeringens nasjonale geodatastrategi 1. november. Etter en lang prosess fra overlevering av forslaget 14. februar 2017 til endelig lansering drøyt 20 måneder senere, var likevel resultatet meget viktig og gledelig. Den nye strategien har tittelen «Alt skjer et sted» og ser frem mot 2025. Visjonen er «Norge skal være ledende i bruk av geografisk informasjon». Strategien skal være en nøkkel for å forstå hvorfor vi er så avhengig av geografisk informasjon i vår digitale tid. Geodatastrategien er en oppfølging av stortingsmeldingen «Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet».

Gevinstrealisering hos Kartverket og ute blant innbyggere og næringsliv er pekt på som en av våre overordnede prioriteringer i 2018. Gevinstrealisering innebærer å planlegge og organisere med tanke på å hente ut gevinster av et tiltak (ofte prosjekt), og å følge opp disse gevinstene slik at de faktisk blir realisert. Gevinster deles normalt inn i tre hovedtyper:

Kilde: DFØ sin veileder i gevinstrealisering 2014

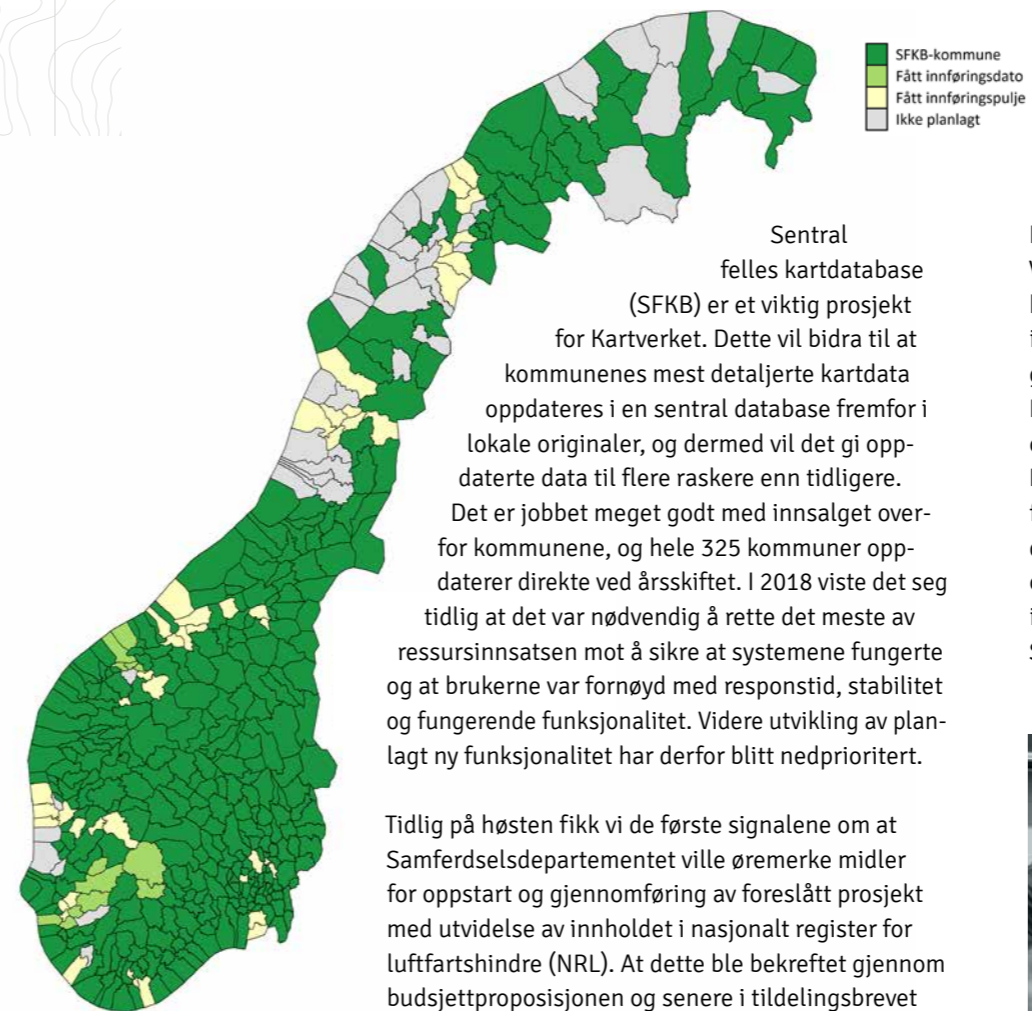
I 2018 har det vært spesiell oppmerksomhet på gevinstrealisering for prosjektene/tiltakene nasjonal detaljert høydemodell, Sentral FKB og Geonorge. Vi opplever at det er vanskelig å etablere gode gevinstrealiseringsplaner for alle disse. Vi klarer til en viss grad å identifisere interne effektiviseringsgevinster i Kartverket, men i veldig liten grad fra øvrige interessenter fra offentlig sektor. Kvalitetsgevinster er ganske lett å identifisere, men krevende å tallfeste og måle. Gevinster hos øvrige aktører (privatpersoner / privat sektor mv.) burde absolutt finnes, men det er vanskelig å få tilstrekkelig bidrag fra disse interessentene.

Et annet prosjekt som kan nevnes er elektronisk tinglysing. Der er planen vel etablert og man er i faser med å dokumentere realiserte gevinster. Se mer i del V.

Overordnet sett er det fortsatt en del som gjenstår før vi kan si at vi jobber systematisk og målrettet for å realisere gevinster av iverksatte tiltak i Kartverket. Dette krever mer oppmerksomhet i årene fremover.

De siste årene har vi satt søkelys på utfordringen med ubalanse mellom innsamling og prosessering ang. sjømåling. Dette ble også omtalt i fjorårets årsrapport. Vi ser visse tegn til bedring, men dette er fortsatt en utfordring. En indikator er beholdningen av måleoppdrag i kø, som har økt gjennom året. Dette skyldes flere forhold, men viktige årsaker er høy belastning i forbindelse med MAREANO-data og økt oppdragsmengde for Kystverket. I tillegg har vi ikke fått realisert autoprosessering som planlagt i 2018. Når det gjelder sistnevnte må vi nå vurdere andre løsninger, da dette ikke blir prioritert nok fra våre samarbeidspartnere Kongsberg Maritime og Forsvarets forskningsinstitutt.

En annen indikator er gjennomløpstid som ble svært høy i 2018. Det er utgitt totalt 85 måleoppdrag i forbindelse med planlagt nyproduksjon av kart. Disse fordeler seg på ENC-er i Sogn og Fjordane, Rogaland, Oslofjorden og på Svalbard. Gjennomsnittlig gjennomløpstid for dataene er beregnet til 4,8 år. Dette viser at vi har mye data som ikke er blitt tilgjengeliggjort, men det er ikke nødvendigvis slik at det betyr at viktige brukerbehov ikke blir dekket. For de nye kartene over Storfjorden på Svalbard, som ble planlagt etter at ny prosess for prioritering og produksjonsplanlegging var etablert, var gjennomløpstiden under ett år. Sjømåling ble utført i juli / august 2017, og de nye elektroniske kartene ble publisert i juni 2018. Som nevnt tidligere ble rapporten «Bedre balanse mellom datainnsamling og prosessering» levert i 1. tertial 2018. Arbeidet ble startet i 2017 etter en bestilling fra KMD. Kartverket har gjennom hele året arbeidet med tiltak basert på anbefalingene fra rapporten, og vi håper dette vil gi effekt over tid.

Sentral felles kartdatabase (SFKB) er et viktig prosjekt for Kartverket. Dette vil bidra til at kommunenes mest detaljerte kartdata oppdateres i en sentral database fremfor i lokale originaler, og dermed vil det gi oppdaterte data til flere raskere enn tidligere. Det er jobbet meget godt med innsalget overfor kommunene, og hele 325 kommuner oppdaterer direkte ved årsskiftet. I 2018 viste det seg tidlig at det var nødvendig å rette det meste av ressursinnsatsen mot å sikre at systemene fungerte og at brukerne var fornøyd med responstid, stabilitet og fungerende funksjonalitet. Videre utvikling av planlagt ny funksjonalitet har derfor blitt nedprioritert.

Tidlig på høsten fikk vi de første signalene om at Samferdselsdepartementet ville øremerke midler for oppstart og gjennomføring av foreslått prosjekt med utvidelse av innholdet i nasjonalt register for luftfartshindre (NRL). At dette ble bekreftet gjennom budsjettproposisjonen og senere i tildelingsbrevet for 2019, ble svært godt mottatt både internt og blant viktige interessenter.

Kartverket bidro også på ulike måter i den store NATO-øvelsen Trident Juncture. Dette hadde betydelig læringseffekt for oss selv, og vi fikk svært gode tilbakemeldinger fra Forsvaret for leveranser og gjennomføring. Til øvelsen ble det trykket opp 1,6 millioner papirkart, fordelt på 105 kartblad. Dette veier til sammen om lag 100 tonn og ble til i et tett samarbeid mellom Kartverket og Forsvaret. Kartverket har levert grunndataene og trykkeklaare filer, mens Forsvarets miljøoffiserer i samarbeid med Forsvarets militærgeografiske tjeneste (FMGT) har samlet inn miljødata som er lagt inn i kartene.

IT-sikkerhet har vært viktig for Kartverket i 2018. Vi har arbeidet videre med oppfølging av sikkerhets-hendelsen fra oktober 2017 og de tiltak som ble identifisert i kjølvannet av denne. I 2. tertial er det gjennomført en ekstern vurdering av Kartverkets IT-sikkerhet. Rapporten ble ferdigstilt i 3. tertial og presentert for departementet. Sammen med Riksrevisjonens rapport om IKT-sikkerhet, som ble ferdigstilt i 2. tertial, vil denne danne grunnlag for det interne prosjektet «Sikkerhet 2021» med mål om å etablere et sikkerhetsnivå tilsvarende nivå 4 iht. NIST-standarden (NIST – National Institute of Standards and Technology).

#hack4no 2018 ble holdt i Hønefoss 26. og 27. oktober og samlet i alt 650 studenter, IT-utviklere, gründere, designere, kodeinteresserte barn og ungdommer og andre kreative mennesker. #hack4no arrangeres av Kartverket og Universitetet i Sørøst-Norge (USN) i samarbeid med en rekke teknologivirksomheter og offentlige etater. Også i år var dette arrangementet en stor suksess. Vi mener at Kartverket gjennom #hack4no har etablert seg som en foregangsetat for tilgjengeliggjøring og bruk av åpne data.

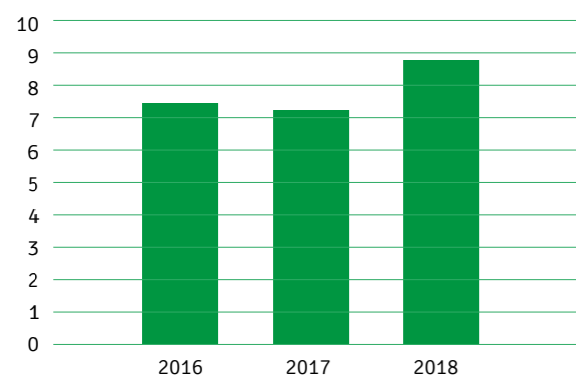

Arbeidet med å innføre vegadresser i hele landet har også i 2018 gitt gode resultater. Ved årsskiftet kan vi rapportere at 94 % av landets adresseobjekter nå har vegadresse (se mer under volumtall i del II). Det antas at noe av økningen skyldes drahjelp fra kommunesammenslåinger.

Sammen med Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har vi bidratt i prosjektet «Geolett». Det er DiBK som er ansvarlig for prosjektet, men vi har en svært sentral rolle i gjennomføringen. Vi ser at aktivitetene i prosjektet bidrar til nytenkning og utvikling i Kartverket.

Våre data blir brukt mer og mer. En indikasjon er volumtallet som er omtalt i del II om oppslag mot cache-tjenestene våre. Etter en fallende utvikling fra 2014 til 2017 ser vi nå en sterk positiv utvikling i bruk av cache-oppslag. Seeiendom.no og Norgeskart.no er mye av kilden til trafikkøkning, men også kompetanse og bruk fra Norgedigitalt-parter.

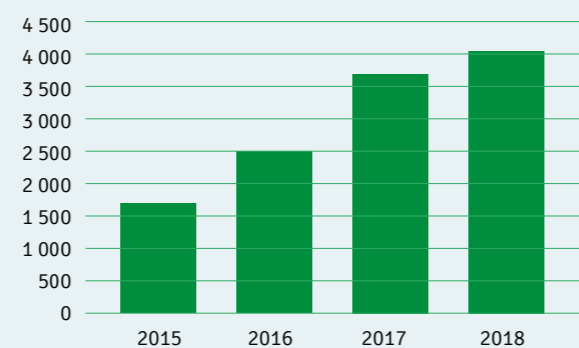
Cache-tjenester (mrd)

I tillegg kan det nevnes at Kartverket allerede har flere aktuelle tjenester som forbereder publikum for fremtiden. Dette gjelder spesielt Se eiendom som er blitt en informasjonskanal ut mot brukerne som er pålitelig, godt kjent, mye brukt og ikke minst oppfattes som en god og nyttig tjeneste. Diagrammet under viser en kraftig økning i antall oppslag.

Oppslag Se eiendom

Tall i 1 000 kr

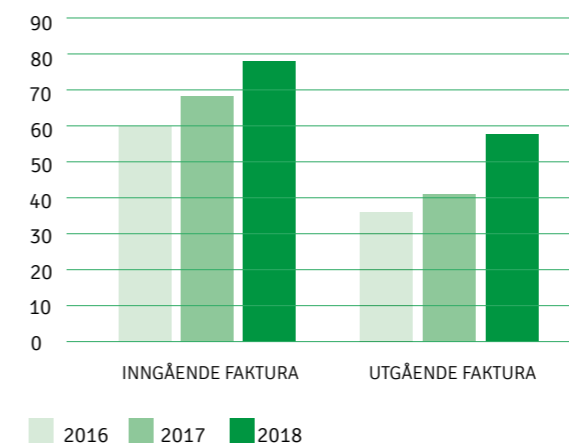
Når det gjelder føringen om arbeidslivskriminalitet har vi, som angitt tidligere i del III, ikke hatt noen konkret oppfølging av inngåtte kontrakter med fokus på å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det er derimot gjort flere endringer i våre rutiner i forbindelse med anskaffelser i løpet av 2018. Rutine med anskaffelsesplan er utarbeidet og tatt i bruk etter sommeren. Her er det detaljert i større grad hva som skal vurderes, og vurderingene skal utarbeides skriftlig og fremkomme særskilt for hvert av punktene. I vår nye anskaffelsesstrategi for perioden 2019–2021 er ett av delmålene at Kartverket skal vise samfunnsansvar i sine anskaffelser, blant annet ved å stille krav til arbeidsforhold. Disse kravene skal følges opp gjennom hele kontraktperioden. Det vil bli utarbeidet ny prosedyre for oppfølging av kontrakter. De fleste av anskaffelsene i Kartverket skjer innenfor områder hvor risikoen for arbeidslivskriminalitet er lav. Det gjøres imidlertid også anskaffelser innenfor områder som anses å ha høy risiko for arbeidslivskriminalitet, blant annet enkelte internasjonale prosjekter. Der vil det være behov for ytterligere rutiner og oppfølging.

Digital post

Digitaliseringsrundskrivnet fra 2015 og eget brev datert 14. januar 2016 ga Kartverket i oppdrag å ta i bruk Digital postkasse til innbyggere. I samråd med Difi laget vi en plan for denne overgangen, og løsningen ble satt i drift tidlig i 2017. Det som fortsatt gjenstår er å få på plass en løsning for næringslivet. Denne ble utviklet på slutten av 2018 og vil etter planen bli satt i drift i løpet av 2019.

En viktig del av å øke andelen digital post er elektroniske fakturaer. Det har vært positiv utvikling i 2018, og vi ønsker at denne andelen øker ytterligere i 2019. Dette kan gi konkrete innsparinger både i interne prosesser rundt fakturabehandling, og reduserte portoutgifter.

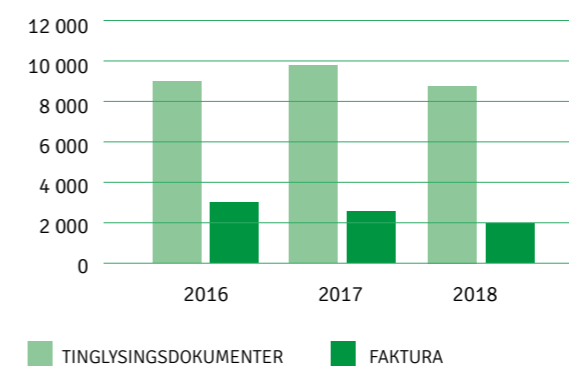
Andelen elektronisk faktura i %

Når det gjelder portoutgifter ser vi en reduksjon på 13 % i 2018 sammenlignet med 2017. De samlede kostnadene ligger på snaut 11 mill. kroner.

Portokostnader per år

Tall i 1 000 kr

Gjennomførte evalueringer

I Kartverkets interne virksomhets- og økonomiinstruks er det valgt en relativt vid definisjon av «evalueringer». Ofte vil leveranser som kalles utredning, gjennomgang, analyse, kartlegging, undersøkelse, revisjoner og brukerundersøkelser passe i definisjonen av «evalueringer».

I 2018 er det gjennomført en rekke interne analyser, brukerundersøkelser, revisjoner og evalueringer. Dette gjøres ofte som en del av ordinær virksomhetsstyring og på et lavere nivå i organisasjonen. Av de litt større og mer vesentlige evalueringene vil vi trekke frem følgende:

Det er i 2018 levert to utredninger til KMD som berører våre sjømålingsaktiviteter. «**Bedre balanse mellom sjømåling og prosessering av dybde data**» ble ferdigstilt i februar. Denne rapporten hadde en rekke anbefalinger, som er gjort om til tiltak og gradvis blir implementert. Dette er hovedsakelig tiltak som fokuserer på å øke brukerorienteringen, forbedre metode for prioritering og øke prosesseringskapasiteten. De pågående organisasjonsendringene tar hensyn til anbefalingene som ble gitt i rapporten. Rapporten om «**Konsekvenser av å avvike ordningen med egen sjømålingskapasitet**» ble levert til KMD i november. Vi avventer departementets vurderinger.

Sjødivisjonen ble i desember 2018 revidert etter ISO 9001-2015 av DNV-GL. Hele produksjonslinjen samt Primar inngikk i revisjonen, men hovedfokus var den tidligere geodataavdelingen som hadde vært gjennom en restrukturering. Det ble ikke rapportert noen avvik, kun observasjoner, og det ble fremhevet at divisjonens mål og målstruktur for 2019 var svært gode.

Det er gjennomført en sikringsrisikoanalyse (SRA) i Stavanger. Opplysningene er underlagt Sikkerhetsloven og kan ikke omtales nærmere i denne rapporten.

Vi har gjennomført en intern analyse av alle våre nettsider, og denne viser trafikkøkning på 8 % i 2018. Andre indikatorer understøtter også at bruken øker. På kartverket.no ble det gjennomført en egen brukerundersøkelse i juni. Den viser at brukerne er litt mindre fornøyd enn året før. Det er små endringer og ikke alarmerende, men det er en svak trend som har pågått de to siste årene. Vår analyse er at tilbakegangen skyldes at nettstedet har oppnådd en – til nettsted å være – anselig alder og begynner å bli litt umoderne.

Det er gjennomført brukerundersøkelse i alle kommuner innenfor Sentral FKB, med svært positive resultater. 98 % av kommunene sier de vil anbefale andre kommuner å innføre Sentral FKB.

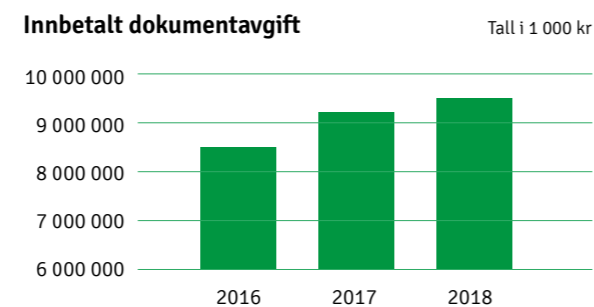
På matrikelområdet ble en større brukerundersøkelse med til sammen 1 344 respondenter sendt ut i oktober. De fire brukergroppene var lokal matrikelmyndighet, ledere i kommunene, Norge digitaltparter og virksomheter med avtale. Målet med brukerundersøkelsen var å få innspill til hva Kartverket skal prioritere for å øke matrikelens datakvalitet. Dette følges opp videre i arbeidet med masterplan matrikel i 2019.

Sammenslåing av fylkeskartkontorene (FKK) Trondheim og Steinkjer til FKK Trøndelag ble gjennomført fra 1. januar 2018 etter en grundig OU-prosess i 2017. En viktig del av implementeringen var å evaluere prosessen og resultatene i løpet av 2018, og i november ble det gjennomført en ny medarbeiderundersøkelse. I tillegg ble det gjennomført individuelle samtaler med alle medarbeiderne både i Trondheim og Steinkjer. Resultatene viser at OU-prosessen og implementeringen er gjennomført på en god måte. Medarbeidere var involvert, informert og deres interesser godt ivaretatt, men det er fortsatt områder for forbedringer. Tilsvarende evaluering vil gjennomføres for Troms og Finnmark våren 2019.

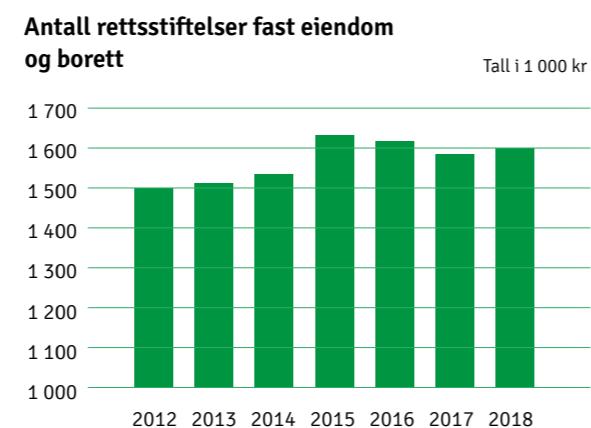
Interne revisjoner gjennomført i 2018 er omtalt i del IV.

Innkrevning av dokumentavgiften

I 2018 er det innkrevd dokumentavgift for snaut 9,5 mrd. kroner. Totalt antall fakturaer sendt ut i 2018 er 529 647, en liten nedgang (5 %) fra 2017. Når det gjelder selve innkrevingen eller innfordringen, ble det sendt 637 fakturaer til Statens innkreivings-sentral i 2018, en liten økning (3 %) fra 2017. Disse fakturaene inneholder både krav på dokumentavgift og tinglysingsgebyr.

Dokumentavgiften utgjør 2,5 % av avgiftsgrunnlaget, og hovedregelen er at salgspris på eiendommen utgjør avgiftsgrunnlaget. En økning i innbetalt dokumentavgift skyldes delvis en prisseffekt som følge av prisstigning på boliger og delvis en mengdeeffekt som følge av flere eiendomsoverdragelser. For 2018 ser vi at det totale volumet av innkrevd dokumentavgift har en økning på 3 % fra 2017. Salgsprisen på eiendommene øker fortsatt, og er forklaringen på økningen. I 2018 er det en liten nedgang (4 %) i antall eiendomsoverdragelser som er tinglyst, selv om totalt antall rettsstiftelser har en liten økning.

Internasjonal virksomhet

Kartverket engasjerer seg internasjonalt på et bredt spekter av fagområder. Nedenfor følger et utvalg av internasjonalt arbeid som vi har jobbet med i 2018. Det nordiske samarbeidet er tett og godt innenfor flere fagområder. Hvert år møtes de nordiske kartverkene for å dele kunnskap og kompetanse. Her kan bl.a. nevnes at det årlige møtet mellom de nordiske kartverkssjefene ble avholdt på Færøyene i 2018.

Det albanske sjøkartverket har kommet godt i gang med sjømåling med vår tidligere målebåt «Sjøfalk» etter at den ble levert til Albania i 2017. Kursing og opplæring er gjennomført, og to faste vannstands-målere er etablert. Prosjektet ble avsluttet i 2018, men UD har bevilget budsjett til ett oppfølgings-prosjekt for Albania for årene 2018 til 2020. Det er utfordringer knyttet til forankring av, og støtte fra militær og politisk ledelse for Albanias SOLAS-forpliktelser (SOLAS – Safety Of Life At Sea). I tillegg har flere personer som er trent gjennom prosjektet, forlatt organisasjonen og det er usikkert om prosjektets investeringer vil ha varig effekt.

Vi deltok på det 8. møtet i FNs ekspertkomité for ledelse av global geografisk informasjon (UN-GGIM) som ble avholdt i New York i august. Vi har jobbet for

at den nye underkomiteen for geodesi skal gå videre med å utrede en konvensjon for geodesi, og dette ble vedtatt på møtet. Dette vil bidra til stabilitet og mer forpliktende samarbeid om global geodetisk infrastruktur. Observatoriet i Ny-Ålesund er en del av et internasjonalt nettverk, og effektmålene for prosjektet det nye jordobservatoriet lar seg ikke nå uten felles innsats fra flere av de bidragsytende landene.

Arctic Spatial Data Infrastructure (Arctic SDI) er et samarbeid mellom 8 nasjonale kartverk i Canada, Finland, Island, Norge, Russland, Sverige, USA og Danmark. Dette inkluderer også administrasjonen på Færøyene og selvstyret på Grønland. Norge leder en av arbeidsgruppene i Arctic SDI. Samarbeidets tekniske infrastruktur driftes av Kartverket. I 2018 er det blitt et tettere og bedre forankret samarbeid mellom IHOs (International Hydrographic Organization) Arctic Marine SDI Working Group og Arctic SDI. Det er i den sammenhengen blitt utredet og prøvd ut muligheter for å gjenbruke eksisterende datainnhold og felles løsninger. Teknologien har foreløpig vist seg å være for umoden til konkrete anvendelser i denne omgang. Arbeidet støttes gjennom regjeringens program Arktis 2030.

Divisjonsdirektør og prosjekteier Per Erik Opseth, sammen med kartverkssjef Anne Cathrine Frøstrup på åpningen av jordobservatoriet i Ny-Ålesund 6. juni 2018.

FOTO: BJØRN OWE HOLMBERG

I 2018 ble det utviklet 70 nye standard symboler for friluftsliv, idrett og beredskap.

Andre relevante resultater og aktiviteter

I tillegg til det opprinnelige tildelingsbrevet har vi mottatt noen tillegg til tildelingsbrev og særskilte tilskuddsbrev i løpet av året. Disse er gjengitt i oversikten nedenfor.

Dok. nr.	Avsender	Tittel	Dokumentdato
17/01536-5	KUD	Belastningsfullmakt stedsnavn, SSR	20.12.2017
17/01536-18	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 1. uu og diverse avklaringer	8.3.2018
17/01536-20	KLD	Belastningsfullmakt NDH	3.4.2018
17/01536-21	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 2. Overføringer, oppdrag 5, 9, 10	3.4.2018
17/01536-26	KLD	Tilskudd Arctic SDI	18.5.2018
18/21896-1	KMD	Tilrettelegg for utarbeidelse av manntall til kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019	27.4.2018
18/29965	KMD	Bestilling om Innsamling og forvaltning av dybde data i ferskvann	29.5.2018
17/01536-43	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 3. Inkludering – 5 % dugnad	6.7.2018
17/01536-44	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 4. Økning og revidering av oppdrag 9	4.9.2018
17/01536-50	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 5. Lønnskompensasjon	1.10.2018
17/01536-61	KMD	Tillegg til tildelingsbrev nr. 6. Nysaldering mv.	21.12.2018

Oversikt øremerkede midler

Tall i 1 000 kr

Prosjekt / tiltak	Bevilgning	Kap./post	Regnskap	Merknad
Styrking av matrikkelen	15 000	595/21	11 181	Se nærmere omtale i eget punkt under tabellen.
Utviklingsmidler. I statsbudsjettet for 2017 ble det satt av 10 mill. kroner til å finansiere prosjekter som ikke vil ha inntjening i 2017. Det er et krav at Kartverket må opprettholde et forsvarlig nivå på denne kapitalen.	10 000	595/21	0	Midlene er en del av overføringen på kap. 595, post 21 fra 2017 til 2018. Disse er ikke benyttet i 2018, men Kartverket ønsker å finne egnet prosjekt til bruk av midlene i 2019.
Forvaltningsoppgaver stedsnavnloven, drift og utvikling av sentralt stedsnavnregister (SSR)	5 439	326/21	5 439	Belastningsfullmakt fra Kulturdepartementet
Kompetansetiltak på digitale plandata, bistand med plankartjuridisk kompetanse og gjennomføring av prosjekter på geosynkronisering og DOK som støtter digitale planprosesser (oppdrag 9)	2 000	500/21	2 000	Belastningsfullmakt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Utredning av konsekvensene ved avvikling av ordningen med egne skip og målebåter (oppdrag 10)	600	500/21	600	Belastningsfullmakt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Teknisk koordinator av statlige etater om IKT-spørsmål i kommune- og regionsreformen, samt bistå med faglig støtte for kommunene ifm. endringer som følge av kommune- og regionsreformen (oppdrag 6)	2 600	571/21	2 431	Jf. tildelingsbrevet, rammeoverføring til kommunesektoren
Universell utforming og økt tilgjengelighet. Benyttes til gjennomføring av tiltak PU4	2 000	872/71	1 848	Belastningsfullmakt fra Barne- og likestillingsdepartementet
Nasjonal detaljert høydemodell	46 000	595/21	46 000	Kartverket har en særskilt bevilgning til dette prosjektet frem til og med 2022. I 2018 er det bevilget 36 mill. kroner. Kartverket er videre forpliktet til å dekke ytterligere 10 mill. kroner over egen ordinær ramme hvert år til og med 2022.
Nasjonal detaljert høydemodell	3 076	1410/21	3 076	Belastningsfullmakt fra Klima- og miljødepartementet
Mareano. Gjennomføring av aktiviteter i Mareano-programmet i tråd med programmets aktivitetsplan for 2018.	66 782	1424/21	51 643	Belastningsfullmakt fra Klima- og miljødepartementet
Endringer i nysalderingen				Tillegg nr. 6 til tildelingsbrevet.
a) IKT-sikkerhet og nye lagringsløsninger	7 000	595/01	2 000	Avviket på IKT-sikkerhet mv. skyldes primært at vi ikke fikk tilgang til IT-konsulenter som forutsatt.
b) Midler til økt kjøp av laserdata til ny detaljert høydemodell (mot forventet redusert bevilgning i 2022)	16 000	595/21	16 000	
c) Endringer på inntektssiden er omtalt i del VI.				

Utover gitte bevilgninger på egne kapitler eller belastningsfullmakter, har Kartverket mottatt tilskudd på 200 000 kroner fra Klima- og Miljødepartementet til støtte til prosjektet Arctic SDI - Bedre tilgang og bruk av geografiske data for arktiske havområder. Dette er benyttet fullt ut.

Som selvkostberegningen på s. 34 viser har vi styrket innsatsen på matrikelområdet samlet med om lag 12 mill. kroner i 2018, sammenlignet med 2017. En annen måte å vurdere dette på er å se på det konkrete prosjektet om å redusere teknisk gjeld.

Totale kostnader belastet dette prosjektet i 2018 er på 11,2 mill. kroner. Målet om bruke 15 mill. kroner på dette prosjektet i 2018 er ikke nådd. Avviket er forklart tidligere i del III, og dreier seg bl.a. om manglende tilgang til kvalifisert kompetanse. Det bør også nevnes at i prosjektet for kommune- og regionsreformen (KOMREG) benyttes det betydelige ressurser for å forbedre datakvaliteten i matrikkelen. De totale kostnader for dette prosjektet i 2018 var på 10, 7 mill. kroner, og en andel av disse faller naturlig inn under formålet om å «styrke matrikkelen.»

Beregning av relevante kostnader sett opp imot statens gebyrinntekter fra tinglysing, samt inntekter fra salg av eiendomsdata

I oversikten nedenfor har vi gjort en sammenstilling av alle direkte og indirekte kostnader samt inntekter som er knyttet til Kartverkets virksomhet med inn-samling, forvaltning og formidling av data knyttet til grunnbok og matrikkel.

Differansen mellom inntekter og kostnader er i hovedsak den samme i 2018 som de tre foregående årene. Det er altså fortsatt et signifikant avvik i forhold til selvkostprinsippet.

Tall i 1 000 kr

Kostnader	2018	2017	2016
Tinglysing drift	241 520	238 902	238 885
Tinglysing utvikling	12 694	28 456	38 910
Matrikkel drift (forvaltning, brukerstøtte, avskrivninger mv.)	48 905	44 039	39 970
Matrikkel utvikling (inkl. kommune- og regionreform)	30 441	17 694	9 826
Formidling av eiendomsdata - grunnbok	2 409	2 350	2 350
Formidling av eiendomsdata - matrikkel	2 832	2 763	2 763
Sum kostnader	338 801	334 304	332 344
Inntekter			
Gebyrer borett fakturert Kartverket			61 142
Gebyrer borett fra Ambita			466
Gebyrer fast eiendom fakturert Kartverket			371 343
Gebyrer fast eiendom fra Ambita			3 372
Sum gebyrer	419 751	422 473	436 323
Formidlingsinntekter-grunnbok	8 165	8 103	6 160
Formidlingsinntekter-matrikkel	2 358	2 356	1 970
Sum salg eiendomsdata	10 523	10 459	8 130
Sum inntekter	430 274	432 932	444 453

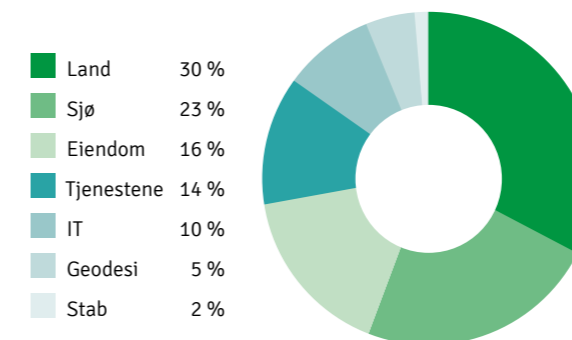
Merknader til tabellen:

- Tallene for 2017 og 2018 er fra virksomhetsregnskapet. Dette vanskeliggjør direkte sammenligninger med tidligere år, men gir et godt grunnlag for sammenligning i årene fremover.
- Som oversikten viser er samlede kostnader til tinglysing drift stabile. Lønnskostnadene er redusert som følge av redusert antall ansatte, men både avskrivninger og kostnader / lisenser til elektroniske løsninger har økt etter at nye systemer er tatt i bruk.
- Ordningen med at Ambita krevde inn gebyrer på vegne av staten opphørte fra 1. januar 2016, men slik at inntektene fra desember 2015 ble innbetalt i januar 2016. For 2017 regnskapsføres gebyrinntekter kun samlet.

- Gebyrinntektene er på omtrent samme nivå som i 2017. Gebyrinntekten i 2016 var kunstig høy, på grunn av en særskilt transport av mer enn 31 000 pantdokumenter i forbindelse med oppretting av et nytt selskap i Skandiabanken (i dag Sbanken). Denne «tekniske» transaksjonen innebar om lag 16 mill. kroner i økte gebyrinntekter.
- Tinglysing drift inkluderer reelt også Kartverkets kostnader knyttet til dokumentavgiftsforvaltningen. Vi kan ikke skille ut disse kostnadene i regnskapet, men i forbindelse med utredningsarbeidet om endringer i dokumentavgiftsforvaltningen anslo man Kartverkets kostnader knyttet til dette til om lag 3,5 mill. kroner. Dette er ikke inkludert i tallene ovenfor.

Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk inkludert kommentarer og forklaringer til vesentlige mer- og mindreutgifter / inntekter

Andelen av driftskostnader i Kartverket fordeler seg på følgende måte mellom resultatenehetene:

Driftskostnadene er 49,8 mill. kroner høyere i 2018 sammenlignet med 2017, jf. nøkkeltall i del II, noe som tilsvarer en økning på 4 % totalt. Varekostnad er noe redusert, mens de andre driftskostnadene øker i forhold til 2017. Lønnskostnaden øker mest, med 42 mill. kroner, til tross for færre årsverk i 2018 sammenlignet med 2017. Dette skyldes først og fremst økning i pensjonspremie fra 5,8 % i 2017 til 12,3 % i 2018 og generell lønnsvekst. Videre ser vi en økning på 14 mill. kroner på avskrivninger. Dette henger sammen med anskaffelser gjort mot slutten av 2017 som er avskrevet 12 måneder i 2018. Endringer i andre driftskostnader viser netto en økning på kun 3 mill. kroner. De vesentligste avvikene er omtalt i note 5 i del VI.

Det er kun mindre endringer i prosentvis fordeling av driftskostnader mellom resultatenehetene sammenlignet med 2017. IT har den største økningen på 28 mill. kroner. Dette skyldes forhold omtalt i avsnittet over, samt en økning i kjøp av fremmede tjenester på 10,3 mill. kroner – blant annet i forbindelse med teknisk gjeld i matrikkelen. Sjødivisjonen har en økning på 22 mill. kroner sammenlignet mot 2017. Utover pensjonskostnader som nevnt over, relaterer dette seg i all hovedsak til økt bruk av eksterne sjømålingstjenester for Mareano-prosjektet, samt økt salg og utbetaling av royalties i Primar-samarbeidet. Disse kostnadene har gitt tilsvarende økte inntekter. I de andre resultatenehetene er det kun netto mindre avvik fra 2017 når vi ser på driftskostnadene under ett.

Olav Håvik fra Kartverket planlegger et Geovekst-prosjekt sammen med representanter for Askvoll kommune.

FOTO: ANNE LIEN

Kartverket har bidratt med terrengmodellbilder til utsmykningen av «Kronprins Haakon», Norges første isgående forskningsfartøy.

FOTO: ANN KRISTIN BALTO / NORSK POLARINSTITUTT

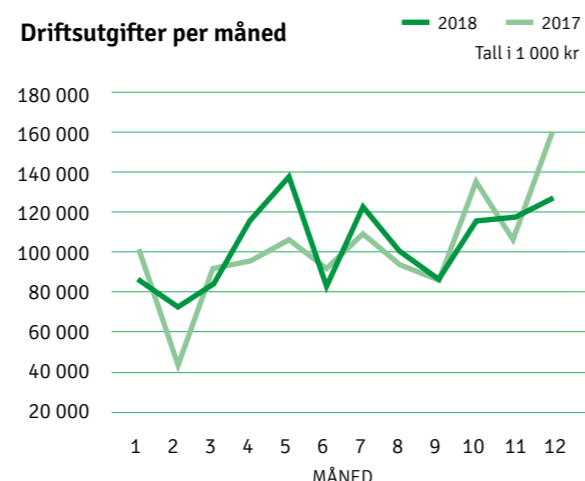
Utnyttelsesgrad og mer- / mindreforbruk

Kartverket har i 2018 hatt fullmakt til å overføre mellom postene 01, 21 og 45. Videre har Kartverket en merinntektsfullmakt, som gir fullmakt til å overskride driftsbevilgningen under kap. 595, postene 01 og 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3595, postene 02 og 03. Fra og med 2017 er bevilgningen til ordinær drift i hele Kartverket gitt på kap. 595, post 01, herunder alle lønnsutgifter. Bevilgningen gitt på kap. 595, post 21 har dekket utgifter til tidsbegrensede prosjekter og andre aktiviteter knyttet til inntektssiden. Bevilgningen gitt på kap. 595, post 01 kan også nyttes på post 21, og omvendt.

I 2018 har Kartverket et mindreforbruk på post 01 og et merforbruk på post 21. Merforbruket dekkes av netto merinntekter fra kap. 3595, postene 02 og 03 med 3,160 mill. kroner. Resterende merforbruk på 22,238 mill. kroner dekkes av mindreutgiften på 83,410 mill. kroner på kap. 595, post 01 slik at mindreforbruket netto utgjør 61,172 mill. kroner. På denne posten kan det overføres ubrukte midler fra 2018 til 2019 på maksimalt 5 % av driftsbevilgningen, dvs. 45,701 mill. kroner. Det betyr at det er 15,472 mill. kroner av ubrukt driftsbevilgning for 2018 som ikke kan overføres til 2019. Årsaken er nærmere omtalt i del VI. Kartverket har ikke hatt utgiftsramme på post 45 i 2018. Jordobservatoriet i Ny-Ålesund (post 30) har en utnyttelsesgrad på 16,3 %. Årsaken til så lav utnyttelsesgrad er en kombinasjon av høye rammer i 2018 og forsinkelser i prosjektet. Ubenyttede midler søkes overført til 2019.

Post	Beskrivelse	Utnyttelsesgrad
01	Driftsutgifter	91 %
21	Spesielle driftsutgifter	107 %
30	Jordobservatoriet Ny-Ålesund	16 %

Diagrammet nedenfor viser driftsutgifter per måned i 2018 samlet for Kartverket:

Driftsutgiftene synes i stor grad å oppstå i samme perioder i 2017 og 2018, men det vil alltid være variasjoner som følge av blant annet utbetalinger i store tidsbegrensede prosjekter. De unormalt lave driftsutgiftene i februar 2017 kunne i stor grad ses i sammenheng med innføring av ny tilknytningsform og usikkerheten i resultatene knyttet til nye rutiner. I februar 2018 ser vi at vi igjen er på et normalt utgiftsnivå. Sammenlikner vi 2017 og 2018 i perioden februar-mai, er ikke økningen i driftsutgifter fra 2017 til 2018 på mer enn om lag 4 mill. kroner. De høye utgiftene i mai 2018 må ses i sammenheng med mye aktivitet i de større prosjektene i Kartverket. Mot slutten av begge årene ser vi en vekst i utgiftene. Dette henger sammen med store utbetalinger på slutten av året i de største prosjektene. Driftsutgiftene var en del høyere i perioden oktober–desember i 2017 enn i 2018. Dette må ses i sammenheng med utgiftsnivået ellers i året, samt en bevisst styring mot en overføring til 2019 mot slutten av 2018.

En samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet totalt

Vårt samfunnsoppdrag er angitt sammen med «formål» i revidert virksomhets- og økonomiinstruks av 21. april 2017. Det fremgår ikke klart hva som er hhv. formål og samfunnsoppdrag.

Vi mener det første avsnittet er dekkende for samfunnsoppdraget vårt:

Kartverket er statens fagorgan for kart, geodata og eiendomsinformasjon. Kartverket skal dekke et felles databehov som mange brukere har for kart, stedfesting og annen geografisk informasjon. Kartverket skal bygge og vedlikeholde en nasjonal geografisk infrastruktur for sjø og land, og samarbeide med kommunene, statlige etater og andre som bidrar til det offentlige kartgrunnlaget. Kartverket skal etablere og forvalte nasjonale kart og registre, og gjøre disse tilgjengelig for offentlige og private brukere og allmennheten generelt. Kartverket skal sørge for en effektiv formidling av egne data og stimulere til økt bruk av geografisk informasjon, i tett dialog med brukerne.

En slik oppdragsbeskrivelse er rimelig omfattende, og belyser den store bredden og dybden som er i vår oppgaveportefølje. Tildelingsbrevet angir oppgaver og områder som skal ha særskilt oppmerksomhet i 2018. Dette er redegjort for tidligere i del III, med status på konkrete styringsparametere og oppdrag. I tillegg er det noen konkrete føringer som er omtalt. Vi har gjennomgående oppnådd gode resultater og innfridd de kravene som er stilt. Noen avvik har vi gjort rede for. Forsinket oppstart av nye antenner i Ny-Ålesund, og mindre ressursinnsats og lavere måloppnåelse på matrikkel enn planlagt, kan trekkes frem som det mest vesentlige. I tillegg er det krevende å etablere og følge opp gevinstrealisering.

Vi må i 2018 erkjenne at vi har hatt for lav utnyttelsesgrad på tildelte midler på post 01 og 30. Post 30 dreier seg om et krevende prosjekt som går over mange år, og avviket har direkte sammenheng med forsinkelser i prosjektet. Den lave utnyttelsesgraden på post 01 er derimot et avvik vi ikke er fornøyd med. Årsaksforholdene blir analysert nærmere og vi ønsker å ta lærdom av dette. Vårt regnskapsresultat er nærmere gjort rede for i del VI.

SE VIDEO FRA #HACK4NO

Del IV

Styring og kontroll i virksomheten

Vesentlige forhold /endringer ved virksomhetens planlegging, gjennomføring og oppfølging

I Kartverket skjer styring og rapportering på sju resultatansvarlige enheter. Resultatenhetene er de fire divisjonene (geodesi, land, sjø og eiendom), IT, tjenestene samlet og kartverksstaben. I 2016 gjorde vi en mindre justering ved at kartverksstaben og tjenestene blir styrt og fulgt opp samlet.

Kartverket har god styring og kontroll, tilpasset vår egenart og behov. I 2018 har Kartverket oppnådd alle vesentlige mål og resultatkrav fastsatt av eierdepartementet vårt. Vi har dessverre et negativt avvik med hensyn til en for lav utnyttelsesgrad på 01-posten i 2018. Årsaksforholdene blir analysert nærmere i 2019, og vil kunne medføre endringer i vår interne virksomhets- og økonomistyring

Medarbeiderundersøkelse

Vi gjennomfører medarbeiderundersøkelse i Kartverket annet hvert år. Som beskrevet i fjorårets årsrapport ble dette gjennomført i 2017. I 2018 har vi konsentrert oss om oppfølging av tiltak.

Risikostyring

Risikostyring er en integrert del av virksomhetsstyringen og følges opp i mål- og resultatstyringen gjennom året, både i virksomhetsplaner og tertialrapporteringer. Resultatenhetenes risikovurderinger og risikoreducerende tiltak drøftes på tertialvise dialogmøter og ellers etter behov. I 2018 gjennomførte vi risikostyring i 57 prosjekter/oppdrag knyttet til mål satt i virksomhetsplanene. I Kartverket driver vi risikostyring primært på oppdragsnivå, samt på et utvalg prioriterte og viktige prosjekter. Disse gjennomfører også risikostyring i tråd med vårt rammeverk for prosjekt- og porteføljestyling. Det betyr blant annet månedlig rapportering til porteføljestyret hvor risiko er en av seks parametere. Under hvert prosjekt/oppdrag blir mål, styringsparameter og risiko for manglende

måloppnåelse angitt. Deretter blir mulige tiltak identifisert. I prinsippet er det fire valg for hvordan risiko skal håndteres:

- akseptere risikoen
- dele risikoen
- unngå risikoen
- redusere risikoen

I vår instruks heter det at Kartverket i tertialrapportene skal redegjøre for risikovurderinger og eventuelle risikoreducerende tiltak knyttet til vesentlig risiko. Vi følger dette spesielt opp i 1. tertial, hvor det blir vurdert:

- om det er satt klare mål for arbeidet i 2018
- om det finnes dokumenterte og oppdaterte risikoanalyser som vurderer risiko for måloppnåelse
- hvilken kvalitet risikoanalysen har

Per 1. tertial var vår vurdering at det overordnet sett var to risikoområder som Kartverket ville ha spesiell oppmerksomhet på resten av 2018 (*sitat*).

” 1. Overordnet økonomistyring er krevende. Dette dreier seg primært om operasjonalisering av ulike endringer i kjølvannet av ny tilknytningsform, og vi opplever spesielt utfordringer med gjennomføring av økonomimodell og økonomistyringen i en av resultatenhetene. Det medfører uforholdsmessig stor ressursbruk hos nøkkelpersoner, som begrenser fremdrift og måloppnåelse for enkelte andre leveranser. Videre medfører dette høy usikkerhet mht. om vi vil operere innenfor utgiftsrammer og krav til inntekter, noe som fører til en forsiktig bruk av sentral reserve, og tilhørende risiko for lavere utnyttingsgrad enn optimalt.

” 2. Tilstrekkelig IT-utviklingsressurser er en fellesnevner for flere prosjekter/oppdrag. Dette er delvis også en kompetanseutfordring, da vi på slutten av 2017 gikk over til en ny modell for bruk av eksterne IT-konsulenter. Det medførte en del utskifting av erfarne konsulenter, og det har tatt noe tid å få nye inn som leverer på samme nivå. I tillegg må det nevnes at behovet er større enn tilgjengelige ressurser, noe som også må ses i sammenheng med reelt sett reduserte rammer for Kartverket i 2018. Tydeligere prioriteringer og mer presis ressursstyring er nødvendig.

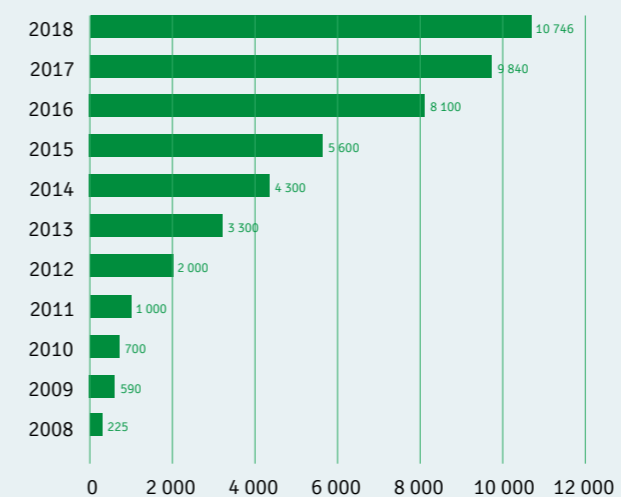
Ved årsslutt kan man gjøre opp status og bekrefte at disse to risikoområdene har vært utfordrende for Kartverket i 2018. Punkt 1 om overordnet økonomistyring er nærmere omtalt i årsrapportens del I, del III, samt i del VI. Per 1. tertial var det vektlagt at det var utfordringer i en resultatenhet, men vi kan ved årsslutt si dette gjaldt flere resultatenheter, og til dels andre problemstillinger. Punkt 2 om IT-ressurser hadde en positiv utvikling i løpet av året, og flere tiltak har hatt god effekt, selv om behovet for IT-ressurser fortsatt er stort. For øvrig kan det nevnes at vårt interne rammeverk for risikostyring med tilhørende prosedyre skal revideres.

IT- infrastruktur

Vår vurdering er at IT-infrastrukturen i Kartverket er robust, fleksibel og med et tilfredsstillende sikkerhetsnivå. Imidlertid ser vi at trusselnivået i samfunnet generelt er økende slik at vi hele tiden må jobbe med forbedringer og ny teknologi. Se mer om dette under tema sikkerhet senere i del IV.

«Organisk vekst» i antall servere og lagringsbehov er så høy at vi hele tiden må være oppmerksom på dette. Med «organisk vekst» menes datavekst som følge av normal produksjon. På toppen kommer nye og større satsinger som ny detaljert høydemodell. Diagrammet viser utviklingen i lagringskapasitet målt i terrabyte (TB) de siste årene.

Lagringskapasitet i TB

Virksomhets- og økonomiinstruks

Kartverket fikk i 2017 en revidert virksomhets- og økonomiinstruks fra KMD datert 21. april 2017. På bakgrunn av denne og en del interne endringsforslag har vi jobbet med en revisjon av vår interne virksomhets- og økonomiinstruks. En ny versjon ble ferdig i 2. tertial 2018. Den interne instruksjonen er et godt hjelpemiddel for å planlegge og styre Kartverket effektivt og hensiktsmessig.

Internkontroll

Kartverkets system for internkontroll baserer seg i hovedsak på standarder for styringssystemer, blant annet ISO 9001 og ISO 27001 som i liten grad avviker fra veilederen for internkontroll fra DFØ. Kartverket bruker «TQM-forbedring» som verktøy for avvikshåndtering og forbedring. Status for avvik og forbedringsforslag brukes som del av ordinær virksomhetsstyring, for eksempel i tertialoppfølging eller i avdelingsmøter. Det er fortsatt store forskjeller i modenhetsgrad mellom enhetene våre innen systematisk forbedring.

Kartverket gjennomfører internrevisjoner i tråd med retningslinjer fra DFØ og Finansdepartementet (ref. rundskriv R-117). Internrevisjon er gjennomført i hele Kartverket siden 2011 som et ledd i Kartverkets satsing på kvalitetsstyring. Internrevisjon inngår som et av ledelsens virkemidler til kontroll, oppfølging og forbedring. Kartverket har oppdatert prosedyre for internrevisjon, og det ble utarbeidet et revisjonsprogram for 2018 basert på risiko og vesentlighet som fulgte de nye retningslinjene fra DFØ. Kartverket bruker ISO 19011 som standard for internrevisjon, men legger også til grunn standarder fra IIA (Institute of Internal Auditors) der det er hensiktsmessig.

Kartverket gjennomførte i 2018 et revisjonsprogram med revisjoner innen økonomistyring i Primar, økonomistyring generelt i sjødivisjonen, riktig bruk av konteringsstreng, prosessstyring datafangst, prosjektstyring i prosjektet Den norske los, applikasjonssikkerhet i IT utvikling, samt revisjon av mottak, oppbevaring, bearbeiding og forsendelse av sensitiv informasjon. Det ble ikke avdekket kritiske avvik, og funn registreres og håndteres i «TQM-forbedring».

Kartverket utførte også sikkerhetsinspeksjoner hos fire leverandører av sikkerhetsgraderte anskaffelser. Vi fant manglende etterlevelse av regelverk og interne rutiner som indikerer usikre prosesser. Det er en viss forbedring fra tidligere år, men det er fortsatt behov for tett oppfølging av leverandørene.

Riksrevisjonen gjennomførte en egen revisjon med vekt på IKT-sikkerhet i Kartverket i 2017 og 2018 med rapporterte funn som krever betydelig oppfølging og etterlevelse av etablert sikkerhetsstyring i IT. Dette gjelder særlig innen operasjonell sikring. Tiltak er iverksatt. Mattilsynet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har også ført tilsyn med Kartverket i 2018 uten rapporterte avvik.

Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten

Vi har en stor andel faste kostnader, hvorav lønns-kostnaden er den største enkeltposten (jf. nøkkeltall under del II). Vi har derfor sett det nødvendig å ha en sterkere styring med utviklingen i antall årsverk. Tiltak som er iverksatt knyttet til dette er ansettelsesstopp fra 1. juli og aktivering av særavtalen om unntak fra statsansatteloven § 4 fra 1. november. Sistnevnte innebærer forenklet sagt at ledige stillinger ikke må lyses ut eksternt. Dette har bidratt til en vesentlig reduksjon av årsverk i løpet av 2018. Nedgangen i årsverk skyldes både en økning i ansatte som slutter på grunn av alder, og at flere slutter av andre grunner.

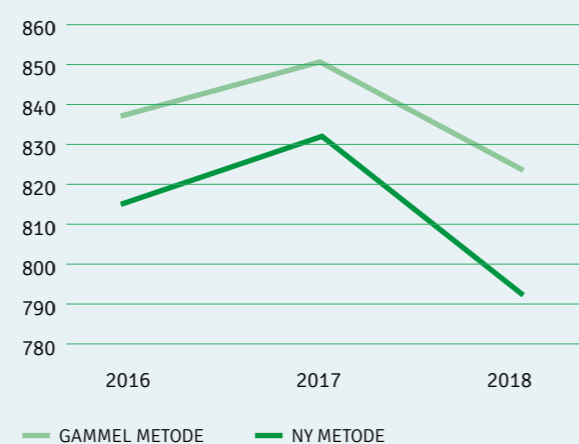
Kartverket har i årsrapportene frem til og med 2017 rapportert årsverk som et statustall per 31.12. Årsverkstallene framkommer som kontraktsfestet stillingsprosent fratrukket permisjoner ≥ 14 dager som er kravet ved rapportering i a-meldingen.

I tildelingsbrevet for 2018 heter det at i rapportering av antall årsverk skal DFØs definisjon brukes, med utgangspunkt i en måledato nærmest mulig 31.12. (Dette gjelder både rapporteringen for 2017 og 2018.) Etter en nærmere gjennomgang med DFØ viser det seg at årsverk, slik vi hittil har benyttet det, ikke tilsvarer det DFØ benytter ved rapportering for sine lønnskunder og det som er anbefalt i DFØs veiledningsnotat til årsrapporten.

DFØ anbefaler at det er avtalte årsverk fratrukket alt fravær på minst en dag, med unntak av ferie, som virksomhetene skal rapportere. Overtid skal også være med i rapportens årsverkstall, mens det er frivillig om man vil rapportere «ekstratimer».

Ved å følge DFØ sin anbefaling om gjennomsnitt for hele året, inkl. timelønnede, overtid, reisetid mot betaling og mertid, samt trekker fra alt fravær inklusive sykefravær og seniordager, blir årsverkstallene en god del lavere enn det vi tidligere har angitt i våre årsrapporter.

Årsverk 2016–2018

Kartverket har dekkende kompetanse knyttet til dagens oppgaver, men vil nok komme til å trenge større kompetanse innen innovasjon og endringsledelse. Som et tiltak til dette arbeidet ble det vedtatt en handlingsplan for innovasjon og vi har etablert seks innovasjonsagenter. Målet for innovasjonsarbeidet er at det skal bidra til verdiskaping i Kartverket, og utløse samfunnsnyttig utvikling og muligheter. Hver innovasjonsagent har med seg et støtteam. Høsten 2018 har de hatt to workshoper med temaet innovasjon. Dette har vært i samarbeid med Innovasjonsløft Ringeriksregionen og selskapet Innoco.

Kartverket har god tilgang på søkere til ledige stillinger. Dette gjelder både fagstillinger og lederstillinger. Således oppleves vi attraktive, men vi opplever samtidig en økende konkurranse med privat sektor. Spesielt for IT-stillinger har det vært vanskeligere å rekruttere kandidater med relevant kompetanse.

Vi erfarer at vi innenfor IT har klart å bygge en svært tung utviklingskompetanse de siste årene. Spesielt gjelder dette for utvikling, vedlikehold og drift av våre egne store registre. Dette gjør oss i stand til å håndtere arbeidet med egne ressurser uten å være for avhengig av mye kostbar konsulenthjelp. På bakgrunn av at flere større løsninger ble satt i drift i 2017, har vi i løpet av 2018 styrket vår IT-kapasitet ytterligere. Dette har vi gjort med flere faste ansettelser og mindre bruk av eksterne konsulenter. På systemene matrikkelen, grunnboken og Elida ser vi en netto besparelse på om lag 7 mill. kroner som følge av dette.

Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til virksomhetens systemer (for styring og kontroll)

Vi har i 2018 fått et etterlengtet løft på våre styrende dokumenter. Flere nye er utarbeidet og andre er betydelig revidert. Bakgrunnen er i hovedsak innføring av statlige regnskapsstandarder (SRS) og overgang til ny tilknytningsform fra 1. januar 2017, og senere tilpasninger i interne rutiner etter hvert som vi har fått mer erfaring med disse nye rammebetingelsene.

Vi har nå noen års erfaring med Agresso som forretningssystem i Kartverket. Vi har bygget opp kompetanse og høstet nyttige erfaringer i bruken av systemet. Vi har likevel ikke oppnådd all den forbedringen vi har ønsket, spesielt ikke med tanke på å utnytte systemet bedre som et verktøy for styring og kontroll. Det er nødvendig å se nærmere på helheten av våre systemer for styring og kontroll, med sikte på ytterligere optimalisering. På sikt ønsker vi å undersøke muligheten for å innføre et helhetlig system / verktøy for virksomhetsstyring, men det har ikke vært rom for å gjøre dette i 2018.

Som beskrevet i fjorårets årsrapport ble porteføljestyring med månedlig oppfølging realisert fra januar 2017. Dette er blitt gjennomført på samme måte i 2018, med kun mindre tilpasninger. Vi har også jobbet med å få på plass et bedre verktøy, men dette arbeidet har blitt forsinket og vil først bli tatt i bruk i 2019.

Oppfølging av avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen hadde ingen merknader til Kartverkets 2017-regnskap og vi mottok en umodifisert revisjonsberetning. Kartverket har gjennom 2018 hatt løpende kontakt med Riksrevisjonen i forbindelse med Riksrevisjonens revisjon av Kartverket. Forhold som har krevd oppfølging fra vår side er fortløpende fulgt opp og svart ut.

Utover dette har vi selvfølgelig mange andre utfordringer i Kartverket hvor vi ønsker å forbedre både prosesser og resultater. Her kan det blant annet vises til omtale av enkelte avvik i del III. I denne sammenhengen velger vi å trekke frem to områder spesielt:

Enhetlig styring internt

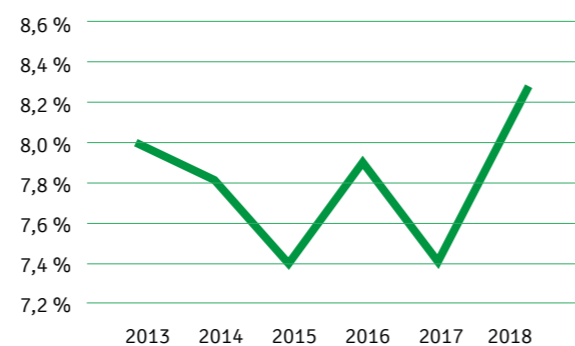
Over flere år har vi jobbet med å endre styringen av Kartverket fra et system med autonome divisjoner til mer helhetlig, felles og overordnet styring. Dette arbeidet foregår på mange nivå, fra Kartverkets ledergruppe til praktisk virksomhetsstyring. Etablering av felles styringsprinsipper er noe som har fått økt oppmerksomhet. Overgang til SRS og ny tilknytningsform har på mange måter tvunget oss til å forsterke innsatsen på dette området. Det er fortsatt betydelige utfordringer som gjenstår, og dette er relatert til den lave utnyttelsesgraden vi har hatt på post 01 i 2018.

Høyt sykefravær i eiendomsdivisjonen

Denne divisjonen har alltid hatt et høyere sykefravær enn de andre divisjonene. Det er flere naturlige forklaringer, spesielt at det er høy kvinneandel (ca. 83 %). Dette er langt høyere enn kvinneandelen på landsbasis (47 % jf. arbeidskraftundersøkelsen fra SSB). Det er et klart mål for oss å redusere sykefraværet, og det er jobbet systematisk og godt med dette i mange år. Vi følger utviklingen i sykefraværet tett og har god dialog med både bedriftshelsetjenesten og de sykemeldte. Vår vurdering er at sykefraværet i liten grad er arbeidsrelatert. Det er ellers verdt å merke seg at tallene fra og med 2017 ikke er helt sammenlignbare med tidligere tall, på grunn av organisasjonsendringer. Vi kan legge til

at enheten skårer bra på arbeidsmiljø, og generelt leverer meget gode resultater.

Sykefravær eiendomsdivisjonen

Vesentlige personalmessige forhold, likestilling, HMS / arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

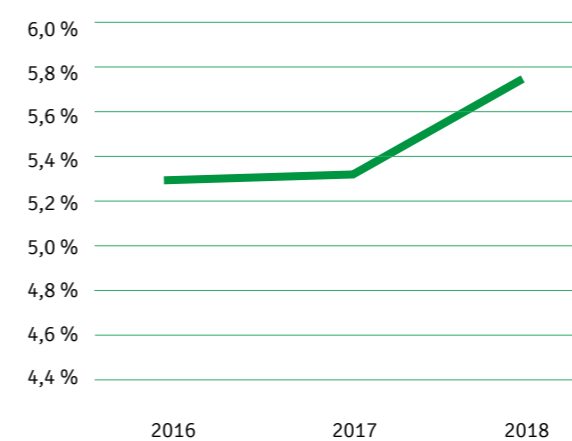
I Kartverkets toppledelse er det ingen endringer i 2018.

Kartverket besluttet i 2018 oppstart av «Program for mobilisering og utvikling av ledere 2018–2019». Programmet består så langt av fire deler for ulike ledernivåer. Før oppstarten ble det identifisert et behov for å tydeliggjøre Kartverkets forventninger til egne ledere. I den forbindelse satte vi i gang en prosess for å identifisere Kartverkets nye lederkrav. Dette gjorde vi fordi våre gamle lederkrav ikke var i overensstemmelse med Kartverkets utfordringsbilde.

Kartverkets nye lederkrav ble utarbeidet etter samtaler med utvalgte ledere og tillitsvalgte. I tillegg er Difis beskrivelse av «God ledelse i Staten», «Statens lederplakat», samt Kartverkets verdier lagt til grunn.

Sykefraværet for 2018 har økt med 0,42 prosentpoeng sammenliknet med 2017. Det langsiktige målet om å komme ned på 5 % ligger fremdeles fast. Det er stor variasjon mellom de ulike divisjonene, der eiendomsdivisjonen har et sykefravær på 8,29 % og geodesidivisjonen 2,13 %. Det ble i 2018 nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra vernetjenesten, tillitsvalgte, ledelsen, NAV og bedriftshelsetjenesten. Gruppen skal komme med tiltak for å redusere sykefraværet, øke nærvær og trivsel. En oppgave er å vurdere sykefraværet de siste årene opp imot resultatens egne mål og avvik på måloppnåelse. NAV har fremlagt diagnoser og statistikker over hva som er de største utfordringene til Kartverket. Dette arbeidet vil bli sluttført i 2019.

Sykefravær 2016–2018

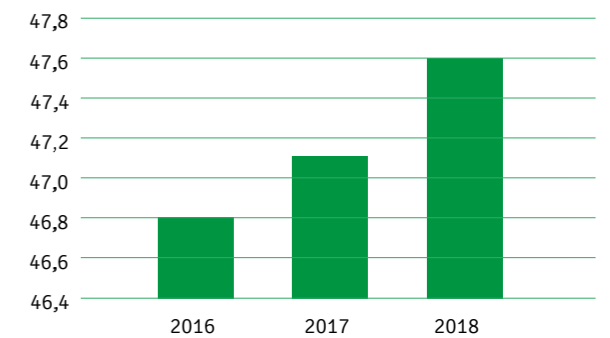
I Kartverket har vi medarbeidere med bakgrunn fra 28 nasjoner, fordelt på land fra hele verden. Til sammen har vi hele 68 medarbeidere med utenlandsk opprinnelse, derav 36 personer med ikke-vestlig bakgrunn. Vi opplever en stor interesse for fagområdene våre og vurderer det dithen at Kartverket er en attraktiv arbeidsplass, også sett fra et internasjonalt perspektiv.

Når det gjelder alder og kjønnsfordeling er situasjonen stabil. Ved utgangen av 2018 er kjønnsfordelingen 47 % menn og 53 % kvinner. Flere detaljer om kjønnsfordeling og likestilling fremgår i eget vedlegg.

Gjennomsnittsalder i Kartverket er 47,6 år. Det er en liten økning fra forrige år. Denne vil antagelig øke i fremtiden, når vi vet at ansatte over 50 år utgjør 48,6 %. Av disse er 17,6 % over 60 år. Kartverket har en god seniorpolitikk. En indikator på dette er tall fra Statens Pensjonskasse, som viser at Kartverket har en høy gjennomsnittlige avgangsalder sammenliknet

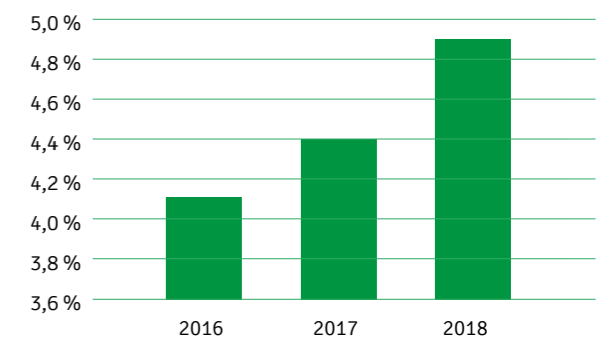
med andre offentlige virksomheter.

Alder snitt 2016–2018

Kartverket har over lengre tid hatt en stabil og lav turnover. En turnover noe over 6 %, vil etter vår oppfatning være sunt for Kartverket. Ser vi på turnover de siste tre årene, så er den økende. Snittalder sammen med turnover er nyttige indikatorer, som gir oss bedre grunnlag for å vurdere tiltak ovenfor ulike grupper.

Turnover 2016–2018

HMS-arbeidet i Kartverket følger et fast årshjul. Arbeidsmiljøundersøkelse, medarbeidersamtaler og vernerunder gjennomføres i henhold til årsplanen. Årets verneombudsamling ble gjennomført i Tromsø med god deltagelse fra verneombud og HMS rådgivere. Det er et godt samarbeid mellom verneombud og arbeidsgivere på alle nivåer i organisasjonen.

Planer er tilgjengelig for alle medarbeidere. Kartverket har et AKAN-utvalg, og i 2018 var det én sak til behandling. Kartverket hadde i 2018 én varslings sak, som er behandlet og lukket.

Kartverket satte i 2018 ned en arbeidsgruppe som skulle komme med forslag til nye varslingsrutiner, nye etiske retningslinjer og retningslinjer for bierverv. Bakgrunnen for dette er grundig beskrevet i fjorårets årsrapport. Arbeidet sluttføres tidlig i 2019.

Kartverket hadde ingen diskrimineringsaker i 2018 (kjønn, etnisitet eller alder).

Kartverket er sitt ansvar bevisst hva gjelder likestilling, (kjønn, etnisitet og funksjonsevne) både ved stillingsutlysninger og tilsetninger.

Kartverket har hatt sju lærlinger i 2018. Det har vært to innen IT, to på kontor- og administrasjon og tre kadetter på våre båter.

I tillegg har vi hatt fem tiltaksplasser innen IT og i eiendomsdivisjonen. Tiltaket var knyttet til både arbeid- og språktrening. Vi er fornøyd med at omfanget har økt sammenlignet med 2017. I tillegg hadde IT- drift én person i praksisplass.

Organisasjonsendringer

Eiendomsdivisjonen har i løpet av 2018 slått sammen seksjon for matrikkelføring med seksjon for stedsnavn og adresser. I tillegg har samme divisjon gjennomført en prosess for å samle sekretærene i divisjonen i én seksjon.

Sjødivisjonen har gjennomført en omorganisering av geodataavdelingen. Det er innført en ny struktur som er flatere enn tidligere, og som skiller kravstiller og produksjon på en mer tydelig måte enn i den gamle strukturen. Nautisk avdeling har blitt omorganisert etter samme modell høsten 2018, og en egen enhet for sjøkartmyndighet er opprettet. Så langt er tilbakemeldingene fra organisasjonen positiv, og det framheves at kommunikasjonen er blitt bedre og at divisjonen har et større brukerfokus.

I landdivisjonen ble det ved fylkeskartkontoret i Trøndelag gjennomført en evaluering av den organiseringen som trådte i kraft fra 1. januar 2018. Se mer omtale i årsrapportens del III.

ECC (Electronic Chart Centre AS) er ansvarlig for den tekniske driften av Primar ENC-tjenesten. IT overtok 1. september 2018 ansvaret for kontrakten med ECC fra sjødivisjonen. IT-styringsmodell innføres, og vi vurderer bruk av kapasitet i ECC til andre leveranser enn Primar.

Sikkerhet og beredskap

Kartverkets risikonivå og sikkerhetstilstand i 2018 har vært preget av særlig fire saker:

- **Fortsatt betydelig innsats innen forbedring og etterlevelse av styringssystem for informasjonssikkerhet i tråd med ISO 27001.**
- **To sikkerhetstruende hendelser.**
- **Riksrevisjonens rapport om IKT-sikkerhet.**
- **Kartlegging og planlegging av prosjekt for å løfte Kartverket innen cybersikkerhet med ekstern bistand.**

Det eksterne trusselbildet endrer seg, og trusselnivået øker også mot Kartverket. Selv om vi forbedrer sikkerhetsstyringen og gjennomfører sikkerhetstiltak er det ikke sikkert at vi holder tritt, handler raskt nok eller tilstrekkelig, spesielt overfor avanserte trusselaktører. Det er en vanskelig balanse.

Fysisk sikring i etterkant av sikringsrisikoanalyse for Hønefoss og Stavanger er kostnadskrevende, og vil gjennomføres over flere år.

Interne avvik, revisjoner og sikkerhetsgjennomganger viser fortsatt behov for å øke sikkerhetsbevissthet og risikoforståelse i hele Kartverket i tillegg til ordinær sikkerhetsopplæring.

Kartverket har rettet oppmerksomhet mot risiko ved internasjonal virksomhet og reiser i utlandet. Det er avholdt eget kurs i sikkerhet ved reiser, og arbeidet fortsetter i 2019.

Det ble ellers i 2018 gjennomført en stor beredskapsøvelse med bakgrunn i Sivilt beredskapssystem i samarbeid med Heimevernet, FMGT, eget vaktelskap og KMD. Sett i sammenheng med tidligere funn fra tilsyn hos leverandører og andre registrerte sikkerhets hendelser tilknyttet leverandører, er det helt klart at leverandørsikkerhet har høy risiko på strategisk nivå, og må følges opp. Det er gjennomført et leverandørseminar om sikkerhet i samarbeid med NSM.

Mer informasjon gis i eget vedlegg om sikkerhetstilstand og overordnet ROS-analyse. IT-sikkerhet er også omtalt tidligere i rapporten under del III.

Del V

Vurdering av fremtidsutsikter

Våre data etterspørres fordi vi drifter og utvikler samfunnsmessig nyttige tjenester og myndighetsutøvelse. Våre data bidrar til økt kvalitet og bedre brukertjenester gjennom økt digitalisering, og økt verdiskapning. Dette stiller stadig større krav til å levere relevante data, sørge for at de er tilgjengelige og enkle å ta i bruk til nye formål – også for andre aktører enn den tradisjonelle geomatikkfaglige bransjen.

Kartverket må evne å ta inn de nye brukerbehovene, analysere og tilrettelegge leveransene våre i henhold til dette. Dialog med nye og eksisterende brukere, eksempelvis utdanningsmiljøer, innovative teknologi-bedrifter og offentlige virksomheter på vei inn i videre digitalisering blir viktig. Vi må evne å formidle gode data, og ha kompetanse om våre data, hvor de kan hentes og hvordan de kan nyttiggjøres.

Geodesi

Et langsiktig mål for oss er å ta i bruk en globalt oppdatert referanseramme i Norge som erstatter for Euref89. Utviklingsbehovet er ikke lenger kun drevet av en indre motivasjon om å forbedre kvaliteten i referanserammene. ITS (Intelligente transport systemer)-bransjen er for tiden en sterk og drivende bransje som søker større utnyttelse av internasjonale posisjoneringssystemer (fellesbetegnelse GNSS som også dekker GPS) i tiden som kommer. Det antas at man trenger et samsvar mellom posisjonsbestemmelse (uten bruk av CPOS) og kartgrunnlag som er mer nøyaktige enn det vi har i dag. Vi må utrede om det faktisk er slik, og ev. hvordan vi kan løse utfordringen.

Et annet mål er å bidra til sikker og innovativ bruk av posisjonssystemer (GNSS) i Norge. Vi samarbeider blant annet med Statens vegvesen, Lantmeterverket i Finland og andre for å finne frem til utviklingsprosjekter vi kan gjøre i fellesskap for å forstå utviklingen. Vi har lagt et godt grunnlag for dette i 2018, og går trolig inn i mer forpliktende samarbeid med utvalgte parter på området i 2019.

Vi har dessverre utfordringer med byggeprosjektet i Ny-Ålesund. Observatoriet skulle vært over i prøvedrift med VLBI-systemet, men vi har hatt en lang rekke utfordringer med flere komponenter og samspillet komponentene i mellom. Våre spanske kollegaer har tilsvarende utrustning som det vi har i testdrift. Trass i et godt samarbeid med dem sliter vi med få vårt utstyr til å fungere. Det er mange faktorer som spiller inn her. Eksempelvis må utstyr som må utbedres sendes til Spania fra Ny-Ålesund, og da går tiden. En annen utfordring knyttet til etablering av det nye jordobservatoriet ble synliggjort i løpet av 2018. Det viser seg at det ikke finnes utstyr for videre bearbeidelse av data (korrelatorsentre). Den internasjonale sammenslutningen – IVS (International VLBI services) jobber med å finne løsninger, men arbeidet går tregt. Vi er igjen tilbake til det faktum at alt i denne verdikjeden er basert på dugnadsinnsats («best effort»). Arbeidet har konsentrert seg om å få etablert stasjoner. Et mottaksapparat krever også forskningsinnsats av en betydelig størrelsesorden. Vår representant i underkomiteen for geodesi i FN (UN-GGM) har løftet dette opp som en problemstilling som det må tas tak i. Vi fikk på tampen av året etablert en arbeidsgruppe sammen med representanter fra Sverige, Tyskland og Spania til å se nærmere på dette.

Vi står i startgropen for flere store utviklingsløft på geodesi for tiden. Et av disse gjelder behovet for et forbedret geofysisk høydegrunnlag. Vi vet generelt for lite om de faktiske brukerbehovene her til å vite om og hvordan vi bør iverksette tiltak. 2019 blir derfor et år hvor geodesi må utrede veien videre i samarbeid med et bredt spekter av brukere før tiltak eventuelt iverksettes i neste runde.

Eiendom, matrikkel og tinglysing

Fra 1. januar 2020 vil det være store endringer i region- og kommunestrukturen i landet. Matrikkelen må fungere og det er nødvendig med et betydelig arbeid i 2019 for å redusere risiko for feil og avvik. En viktig manuell oppgave som kommunene på sin side må gjøre er å rette avvik mellom matrikkel og grunnbok. Vår rolle er å følge opp og støtte dette arbeidet. En annen sak er at Kartverket har uttrykt bekymring og fått bekreftet utfordringene med kapasitet fra kommunenes IKT-leverandører knyttet til kommune- og regionreformene. Kartverket har sammen med KS og Difi kommet med en rekke forslag for å avhjelpe og forenkle disse utfordringene. Det er imidlertid helt og holdent opp til kommunene om de velger å følge disse rådene.

En viktig suksessfaktor for innføringen av elektronisk tinglysing er at eksterne profesjonelle brukere velger å ta fagsystemet i bruk. Ordningen er ikke obligatorisk, og det er heller ikke vurdert eller skissert økonomiske stimulerings tiltak for å få brukerne over på ordningen. Tidligere i årsrapporten har vi gjort rede for at elektronisk tinglysing ikke blir tatt i bruk i så stor grad som forutsatt. Digitaliseringsgraden har økt noe i 2018, men er fortsatt kun på 38 %. Vi vil fortsatt arbeide nært med brukergruppene for å motivere dem til å ta den nye løsningen i bruk, men her kan det være at ytterligere tiltak vil bli nødvendig, for å kunne realisere de forventede gevinster. Skjøtepakke 2, realisering av en publikumsportal, og endringer i finansavtaleloven vil på sikt øke vår digitaliseringsgrad. Skjøtepakke 2 er et begrep for en offentlig digital infrastruktur for digital eiendomshandel og e-tinglysing gjennom Altinn. Et slikt system skal tilrettelegge for kommunikasjon og kobling av flere dokumenter i en eiendomshandel i forkant av tinglysing.

Sikkerhet og IT

Kartverket ønsker å bedre sin interne sikkerhet særlig innen IT. Dette vil medføre behov for vesentlige investeringer på flere av våre lokasjoner, samt i vår IT-infrastruktur og permanente geodetiske infrastruktur. Vi ser også tendenser til at dette påvirker vår evne til å utføre ordinære IT-oppgaver på drift, og til å understøtte våre prioriterte utviklingsprosjekter. Vi har nettopp startet opp et treårig prosjekt «Sikkerhet 2021», som vil koordinere disse tiltakene. Økt sikker-

hetsnivå kan oppleves som «tungvint» og mer tidkrevende, men er nødvendig. Generelt vil man forsøke å motvirke de «uheldige» konsekvensene med økt automatisering, avanserte hjelpemidler og diverse kommunikasjonstiltak slik at både interne og eksterne brukere lettere forstår hvorfor dette gjøres.

Når det gjelder IT-ressurser generelt har vi, i alle fall på kort sikt, et større behov internt enn det vi har av tilgjengelig kapasitet. Det medfører vanskelige prioriteringer og at enkelte utviklingstiltak blir noe forsinket. Det kan også nevnes at det er vanskelig å rekruttere IT-kompetanse, spesielt innenfor Java-utvikling. Vi mener likevel at vi har en god «sourcing»-avtale som gir oss tilgang til et bredt nettverk av konsulenter.

Sjø

Flere mindre organisasjonsendringer internt i Kartverket har så langt hatt positive virkninger på internkommunikasjon, felles målsetninger og brukerorientering. Dette gjelder blant annet i sjødivisjonen. Vi forventer å se økt effektivitet av dette i 2019.

Økt oppmerksomhet på Marine grunnkart er en strålende mulighet til å utvikle samarbeidet med NGU og HI samtidig som vi og kan utvikle metoder og teste ny teknologi hvis vi får gjennomslag for planene våre.

«Lov om informasjon om bestemt angitte områder, skjermingsverdige objekter og bunnforhold» trådte i kraft 1. oktober 2017. Forskriftsarbeid ble startet kort tid etter, men arbeidet drar ut i tid. Dette har flere uheldige konsekvenser, både for Kartverket og eksterne brukere.

Det er i 2018 levert to utredninger til KMD som berører våre sjømålingsaktiviteter. «Bedre balanse mellom sjømåling og prosessering av dybde data» ble ferdigstilt i februar. Denne rapporten hadde en rekke anbefalinger, og flere er gjort om til tiltak og blir implementert. Dette er hovedsakelig tiltak som omhandler å øke brukerorienteringen, forbedre metode for prioritering og øke prosesseringskapasiteten. De pågående organisasjonsendringene tar hensyn til anbefalingene som ble gitt i rapporten. Hovedgrepet – å vri ressursene over mot mer marin dataleveranser enn hovedsakelig konsentrasjon om fremstilling av nautiske data – må skje over tid.

Rapporten om «Konsekvenser av å avvikle ordningen med egen sjømålingskapasitet» ble levert til KMD i november. Vi avventer departementets vurderinger, men ser at man her viser et scenario som naturlig nok kan få store konsekvenser for organisasjonen.

Den internasjonale hydrografiske organisasjon (IHO) har i 2018 hatt fokus på «crowdsourced bathymetry». Vi har deltatt aktivt i dette arbeidet og har og startet arbeid med en datapolicy for lettere å kunne benytte data fra andre i våre produkter.

Land

Landdivisjonen samarbeider tett med DiBK, KS, NTNU, kommuner og andre statsetater med spennende nye teknologiske muligheter som utnyttelse av bygningsinformasjonsmodeller (BIM) i oppdatering av kart- og matrikkel og uttesting av kunstig intelligens, maskinlæring og «deep learning». Dette er virkemidler som vil kunne automatisere og digitalisere eksisterende prosesser og som vil åpne muligheter for spennende forskning og utvikling. Et annet spennende tema som man er i innledende utforskning av, er håndtering av punktskyer og data fra sensorer i bl.a. biler og mobiltelefoner.

Vi har et aktivt prosjekt knyttet til såkalt «automatisk generalisering». Vi tror dette vil gi oss viktig kunnskap for implementering i hele verdikjeden knyttet til oppdatering av nasjonale kartdata på lengre sikt. Generelt jobber vi kontinuerlig med forbedring og effektivisering, noe som gjør oss bedre rustet til å nå våre mål fremover. Samtidig vil større satsinger som

innføring av Sentral FKB, automatisering av distribusjonsløyper gjennom Geonorge og en landsdekkende detaljert høydemodell, både gi effektivisering av eksisterende oppgaver, men også legge grunnlag for nye oppgaver.

Interne forhold i Kartverket

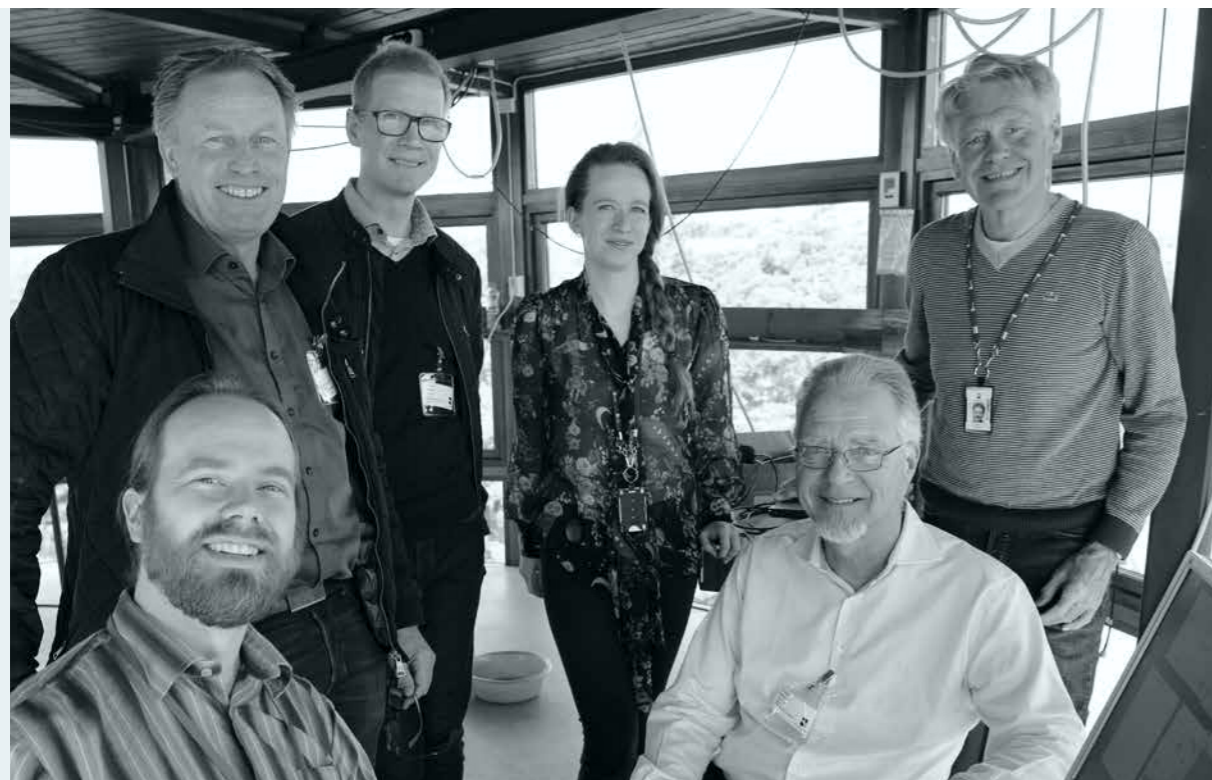
Vi er usikre på hvordan Kartverkets krevende økonomiske situasjon vil påvirke vår måloppnåelse og resultater fremover. Vi må antagelig akseptere en noe høyere risiko på enkelte områder, fordi redusert bemanning gir redusert kapasitet og økt sårbarhet. Vi må også ha et enda mer kritisk blikk på nivå for interne tjenester mv. Vår evne til å fullføre viktige prosjekter som kan omstille og effektivisere Kartverket, er viktige forutsetninger for å opprettholde vår leveringsevne. Samtidig blir det krevende å fristille midler til slike satsinger. Det er også nødvendig å ha spesiell oppmerksomhet på å opprettholde et godt arbeidsmiljø.

På slutten av 2018 og i starten på 2019 har vi sett en betydelig prisstigning på strøm. I en stor virksomhet som Kartverket med mange kontorsteder og stort kontorareal, betyr dette en vesentlig merutgift.

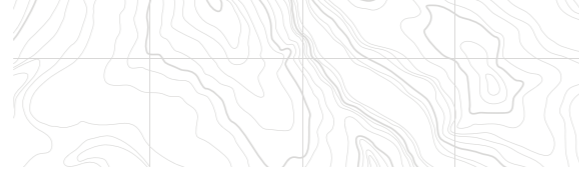
Endringene i markedet for posisjonstjenester innebærer en usikkerhet knyttet til Kartverkets inntekter på dette området. Dette innebærer at selv om Kartverket i dag drifter en meget populær tjeneste i CPOS, antas det at disse data over tid må bli vesentlig nedpriset eller gratis.

Del VI

Årsregnskap

Fornøyde representanter fra Kartverket, Avinor og Norsk Romsenter etter avtale om overvåking av solstorm.

Ledelseskommentarer

Formål

Kartverket er underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kartverkets hovedoppgaver er å samle inn, systematisere, forvalte og videreformidle nasjonale registrene for offentlig eiendomsinformasjon og stedsnavnregister. Kartverket har også et ansvar for samordning av arbeidet med landets geografiske infrastruktur gjennom rollen som nasjonal geodata-koordinator, samt produksjon og forvaltning av nasjonale digitale kartserier for land og sjø, og ansvar for drift av kartserien for hele landet.

Økonomiske rammer og vesentlige forhold

Kartverket har hatt stor oppmerksomhet på økonomi i 2018. Endret tilknytningsform er fortsatt utfordrende, og oppleves som krevende i forhold til oppfølging og styring. Ved behandling av rammer og budsjett for 2019, så vi et behov for å tilpasse aktiviteten gjennom 2018 til strammere økonomiske rammer. Kartverket har derfor bevisst styrt mot et mindreforbruk i 2018 og en overføring av ubrukte midler til 2019. Det har vært nødvendig å tilpasse aktiviteten i 2018 slik at det blir en bedre overgang til 2019. Dette er gjort selv om det har gått på bekostning av aktiviteter som gjerne skulle vært prioritert gjennomført i 2018. Et mindreforbruk for 2018 på drøyt 40 mill. kroner er allerede disponert og lagt inn i Kartverkets interne disponible rammer for 2019.

Til nysalderingen meldte Kartverket inn seks saker og fikk helt eller delvis gjennomslag for fem av sakene: 16 mill. kroner til nasjonal detaljert høydemodell, 7 mill. kroner til IKT-sikkerhet og datalagring, 4,3 mill. kroner i redusert inntektskrav som følge av endret prinsipp i utbetalinger fra Utenriksdepartementet og 5 mill. kroner i reduserte gebyrinntekter. I tillegg fikk Kartverket justert sin utgiftsramme ved utløsning av merinntektsfullmakten, basert på Kartverkets prognose per 2. tertial. Dette utgjorde 10,871 mill. kroner på kap./post 595.01, 32,743 mill. kroner på kap./post 595.21.

Kartverket drifter og er operatør for Primar-samarbeidet. Fra 2018 er inntektskravet knyttet til Primar-inntekter lagt til post 03 Samfinansiering, og ikke post 02 Salg og abonnement som tidligere. Dette innebærer også et prinsipp om utsatt inntektsføring som har krevd mye oppfølging gjennom 2018. Vårt innspill til

nysalderingen knyttet til reduserte inntekter fra Primar-samarbeidet som følge av prinsippendringen ble ikke godkjent. Konsekvensen av dette er at inntekter som var budsjettet i november og desember, og meldt inn som inntekt i rammefordelingsforslaget for 2018, først kan tas til inntekt i 2019 når royalties til medlemslandene utbetales.

Iran er et av medlemslandene i Primar-samarbeidet. Kartverket har siden 2015 hatt problemer med å utbetale royalties til Iran. Vi har forsøkt mange kanaler, men det foreligger foreløpig ingen løsning. Kartverket har derfor fått pålegg fra vårt departement om å opprette en egen valutakonto i US dollar for royalties fra Primar til Iran. Per 31. desember 2018 er disse midlene ført på egen konto i regnskapet, og 8,136 mill. kroner vil bli overført til sperret valutakonto i 2019.

I 2018 hadde Kartverket en samlet tildelt utgiftsramme på ca. 1,3 mrd. kroner, og et inntektskrav på 843 mill. kroner. Inkludert i utgiftsrammen er også midler til dekning av utgifter i forbindelse med nytt jordobservatorium i Ny-Ålesund på Svalbard (post 30).

På de enkelte utgiftspostene hadde Kartverket i 2018 en utnyttelsesgrad på 91,0 % på driftsutgifter (post 01), 106,9 % på spesielle driftsutgifter (post 21) og 16,3 % på jordobservatoriumet i Ny-Ålesund (post 30).

Hovedårsaken til mindreforbruket på post 01 er, som omtalt tidligere, et styrt mindreforbruk for å kunne møte 2019 på best mulig måte. Det ble iverksatt tiltak internt som ga større effekter på kort sikt enn forventet. Dette i sammenheng med utfordringer i økonomioppfølgingen og for optimistiske prognoser på forbruk mot slutten av året, gjorde at mindreforbruket på kap./post 595.01 ble høyere enn ønsket. At vår prognose per 2. tertial utløste merinntektsfullmakten og Kartverket fikk justert sine rammer både på kap./post 595.01 og 595.21 i nysalderingen vanskeliggjorde oppfølgingen ytterligere. I ettertid ser vi at det meste av utgiftene var knyttet til kap./post 595.21, mens Kartverkets rammer også ble justert på kap./post 595.01, hvor vi har et stort mindreforbruk. Netto mindreforbruk på kap./post 595.01, etter inndekning av merforbruket på kap./post 595.21, ble på 61,172 mill. kroner.

Merforbruket på post 21 knytter seg til økt aktivitet som også gir økte inntekter. I tillegg har Kartverket et merforbruk knyttet til internasjonal tjeneste. Dette forholdet er meldt til vårt departement tidligere. Kartverket meldt også, i forbindelse med rammefordelingsforslaget for 2019, om et forventet mindreforbruk på kap. 595, post 30, for 2018, og det interne budsjettet ble lagt 25 mill. kroner lavere enn rammen. Mindreutgiftene på jordobservatoriumet i Ny-Ålesund (post 30) skyldes i det vesentligste forsinkelser og utsettelse, samt noe mindreforbruk.

På de enkelte inntektspostene hadde Kartverket i 2018 et innfridd inntektskrav på 101,4 % på gebyrinntekter tinglysing (post 01), 109,2 % på inntekter salg og abonnement (post 02) og 97,6 % på inntekter samfinansiering (post 03).

Kartverket spilte inn en forventet reduksjon i gebyrinntekter (post 01) på 5 mill. kroner i forbindelse med nysalderingen, og inntektskravet ble justert ned tilsvarende. Aktiviteten ble høyere enn antatt siste halvår, og gebyrinntektene økte igjen de siste månedene i året, i takt med antall rettsstiftelser. Dette resulterte i at gebyrinntektene ble tilnærmet like opprinnelig budsjett/inntektskrav.

På inntekter fra salg og abonnement (post 02) og inntekter fra samfinansiering (post 03) har Kartverket merinntektsfullmakt koblet opp mot postene 01 og 21 på utgiftssiden. I 2018 hadde Kartverket merinntekter på 10,626 mill. kroner på post 02 og mindreinntekter på 7,466 mill. kroner på post 03. Netto merinntekter ble således 3,160 mill. kroner. Netto merinntekt dekker opp merutgifter på kap. 595, post 21 med tilsvarende beløp. Resterende merforbruk på kap. 595, post 21, på 22,238 mill. kroner, dekkes av mindreforbruket på kap. 595, post 01. Mindreforbruket på kap. 595, post 01 ble etter dette på 61,172 mill. kroner. På kap. 595, post 01 kan det overføres ubrukte midler fra 2018 til 2019 på maksimalt 5 % av driftsbevilgningen, dvs. 45,701 mill. kroner. Det betyr at det er 15,472 mill. kroner av ubrukt driftsbevilgning for 2018 som ikke kan overføres til 2019. Mindreforbruket på jordobservatoriumet i Ny-Ålesund (post 30) på 47,577 mill. kroner i 2018 kan overføres i sin helhet til 2019.

I virksomhetsregnskapet hadde Kartverket en omsetning på 1 347 mill. kroner, driftskostnader på 1 348 mill. kroner og netto finansinntekter på 0,7 mill.

kroner. Dette ga et negativt resultat av periodens aktiviteter på 0,487 mill. kroner. Det negative resultatet har sin årsak i belastningsfullmakter, hvor det er regnskapsført påløpte kostnader, mens inntektsføringen er basert på kontantprinsippet iht. retningslinjene.

Kartverket krever også inn dokumentavgift og tinglysingsgebyr på vegne av staten. Inntektene her utgjorde hhv. 9 465,5 mill. kroner og 419,2 mill. kroner.

Kartverkets utbetalinger til investeringer er redusert med nesten 61 mill. kroner i 2018 sammenliknet med 2017. Reduksjonen knytter seg først og fremst til Nytt jordobservatorium, der utbetaling til investeringer er redusert med nesten 29 mill. kroner. Videre er investeringene i IT redusert med i overkant av 20 mill. kroner, selv om IT fortsatt står for den største andelen av investeringene, med 27,8 mill. kroner. Investeringene hos IT fordeler seg med ca. 60 % på datamaskiner, servere, skrivere mv og ca. 40 % på systemutvikling/programvare. I 2019 vil det være behov for utskiftning av de to største lagringsløsningene og investeringer ifm. prosjektet Sikkerhet 2021.

Bekreftelse

Kartverkets årsregnskap er avlagt i henhold til regelverk og vilkår for økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementets virksomhets- og økonomiinstruks, samt Kartverkets interne virksomhets- og økonomiinstruks.

Årsregnskapet til Kartverket er fullstendig og gir et rettviseende bilde av Kartverkets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter og kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Kartverket. Revisjonsberetningen skal foreligge innen 1. mai 2019.

Hønefoss, 13. mars 2019

Anne Cathrine Frøstrup
Kartverkssjef

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Endret tilknytningsform

1. januar 2017 endret Kartverket tilknytningsform fra forvaltningsbedrift til bruttobudsjettert forvaltningsorgan. Samtidig innførte Kartverket bruk av SRS – de statlige regnskapsstandardene. Kartverket avlegger regnskapet etter to finansielle rammeverk;

- 1) kontantregnskap, etter kravene for statsregnskapet
- 2) periodisert virksomhetsregnskap, i samsvar med SRS. Regnskapet for 2018 viser sammenlikningstall fra 2017.

Note D er utarbeidet for å svare ut rapporteringskrav i tildelingsbrevet. Kartverket er bedt om, i egen note til årsrapporten, å synliggjøre hvilken andel av utgiftene på kap 595, postene 01 og 21 som er finansiert ved inntekter fra kap 3595, postene 02 og 03. Spesifikasjonen inneholder konkrete lønnsutgifter og antall årsverk.

Kontantregnskapet

Prinsippnote

Årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Kartverket er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Kartverket har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet Kartverket har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva Kartverket har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser Kartverket står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises i kolonnen for samlet tildeling og er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap. Kartverket har ikke avgitt belastningsfullmakter i 2018.

Fullmakt utsatt utgifts- og inntektsføring – samfinansiering

Kartverket har omfattende samarbeid med andre parter om finansiering og gjennomføring av prosjekter knyttet til geografisk infrastruktur. Denne type prosjekter klassifiseres som samfinansieringsprosjekter.

Av Kartverkets tildelingsbrev for 2018 fremgår det at samfinansierte prosjekter forstås som prosjekter der flere parter går sammen om felles finansiering av prosjekter knyttet til geografisk infrastruktur. For å ivareta regnskapsmessige utfordringer knyttet til partenes innbetaling av forskudd i samfinansieringsprosjekter har Kartverket fått fullmakt til å føre innbetalinger av forskudd i slike prosjekter på en balansekonto knyttet til mellomværende med statskassen. Inntektsføring skjer først når tilsvarende utgifter/kostnader utbetales/påløper. Dette prinsippet gjelder både i bevilgningsregnskapet (kontantregnskapet) og virksomhetsregnskapet.

Note C er utarbeidet spesielt for Kartverket for å gi et bilde av dette, og omhandler spesifisering av mellomværende med statskassen – kontant.

Rapporteringskrav i tildelingsbrevet

Note D er utarbeidet for å svare ut rapporteringskrav i tildelingsbrevet. Kartverket er bedt om, i egen note til årsrapporten, å synliggjøre hvilken andel av utgiftene på kap 595, postene 01 og 21 som er finansiert ved inntekter fra kap 3595, postene 02 og 03. Spesifikasjonen inneholder konkrete lønnsutgifter og antall årsverk.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Kartverket har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Kartverket har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

I juli fikk vi besøk av statsråd Monica Mæland for første gang etter at hun ble kommunal- og moderniseringsminister i januar 2018. Her sammen med kartverksjef Anne Cathrine Frøstrup.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2018

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindre-utgift
0595	Statens kartverk	01	Driftsutgifter	A, B	922 627	839 216	83 411
0595	Statens kartverk	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	369 159	394 557	-25 398
0595	Statens kartverk	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	A, B	56 811	9 234	47 577
1424	Mareano	21	Spesielle driftsutgifter	B	66 782	51 643	15 139
0326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål	01	Driftutgifter	B	5 439	5 439	
0500	Kommunal og moderniseringsdep.	21	Spesielle driftsutgifter	B	2 600	2 600	
0571	Rammetilskudd til kommuner	21	Spesielle driftsutgifter	B	2 600	2 431	
0872*	Barne- og likestillingsdep.	21	Universell utforming (BLD)	B	2 000	825	
0872*	Barne- og likestillingsdep.	71	Tilskudd til kommuner og organisasjoner	B		1 023	
1410	Klima- og Miljødep. Miljøforskning og miljøovervåking	21	Spesielle driftsutgifter	B	3 076	3 076	
0471	Erstatningsansvar	71	Erstatninger			327	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			919	
Sum utgiftsført					1 431 094	1 311 290	

Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merinntekt (-) og mindre-inntekt
3595	Statens kartverk	01	Gebyrinntekter tinglysing	A, B	413 540	419 216	5 676
3595	Statens kartverk	02	Salg og abonnement	A, B	115 966	126 592	10 626
3595	Statens kartverk	03	Samfinansiering	A, B	313 864	306 398	-7 466
5565	Dokumentavgift	70	Dokumentavgift			9 466 784	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			74 187	
Sum inntektsført					843 370	10 393 177	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet **-9 081 887**

Kapitalkontoer

60085401	Norges Bank KK /innbetalinger	10 357 662
60085402	Norges Bank KK/utbetalinger	-1 250 172
724080	Endring i mellomværende med statskassen	-25 603
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	2018	2017	Endring
626005 Aksjer	14	14	0
724080 Mellomværende med statskassen	-165 682	-140 080	-25 603

* Tildeling kapittel 872

Kartverket har fått tildelt midler til universell utforming på kapittel 872 post 71. Det fremgår av tildelingsbrevet at disse

midlene også kan benyttes under kapittel 872 post 21 dersom utgiftene brukes til tiltak i statlige virksomheter. Kartverket har rapportert deler av disse midlene på post 71, som tilskudd til kommuner, og deler på post 21.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0595.01*	10 611	912 016	922 627
0595.21	43 211	325 948	369 159
0595.30	31 041	25 770	56 811
3595.01	0	413 540	413 540
3595.02	0	115 966	115 966
3595.03	0	313 864	313 864

* Bevilgningen er fratrukket 2 mill. kroner som disponeres av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter (-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter/ mindreinntekter (-) iht. merinntekts-fullmakt
595.01; 3595.02; 3595.03	"kan nyttes under kap. 595, post 21 og 45"	83 411	0	83 411	790
595.21; 3595.02; 3595.03	"kan overføres", "kan nyttes under kap. 595, post 01 og 45"	-25 398	0	-25 398	2 370
595.30	"kan overføres"	47 577	0	47 577	-

Fortsettelse Kapittel og post	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
595.01; 3595.02; 3595.03	0	0	84 201	45 701	45 701
595.21; 3595.02; 3595.03	0	0	-23 028	-	0
595.30	0	0	47 577	-	47 577

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5 % av årets bevilgning på driftspost 01. De andre driftspostene kan overføres.

Tall i 1 000 kr

Mottatte belastningsfullmakter

Kartverket har mottatt følgende belastningsfullmakter, og benyttet følgende beløp:

Kapittel / post		Samlet tildeling	Benyttet beløp
326.21	Språk-, litteratur- og bibliotekformål	5 439	5 439
500.21	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	2 600	2 600
571.21	Rammetilskudd til kommuner	2 600	2 431
872.21	Barne- og likestillingsdepartementet	2 000	825
872.71	Barne- og likestillingsdepartementet		1 023
1410.21	Klima- og miljødepartementet	3 076	3 076
1424.21	Mareano	66 782	51 643

Tildeling kapittel 326, post 21

Midlene er gitt av Kulturdepartementet til arbeid med å dekke utgifter Statens kartverk har for å ivareta forvaltningsoppgaver etter stedsnavnloven, herunder å drifte og utvikle Sentralt stadnamnregister (SSR), sørge for at SSR er oppdatert, tilgjengeliggjøre opplysninger fra registeret, fastsette skrivemåten av naturnavn og nedarvete gårds- og bruksnavn og skrivemåten av navn for andre statlige etater dersom ikke annet er bestemt i lov eller forskrift, og bruke riktige stedsnavn på kart og websider og -applikasjoner.

Tildeling kapittel 500, post 21

Midlene er gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet til gjennomføring av kompetansetiltak på digitale plandata, bistand med plankartjuridisk kompetanse og gjennomføring av prosjekter på geosynkronisering og DOK som støtter opp om digitale planprosesser.

Tildeling kapittel 571, post 21

Midlene er gitt fra rammeoverføring til kommunesektoren mv. til arbeid med å ivareta rollen som teknisk koordinator av statlige etater om IKT-spørsmål i kommune- og regionreformen, og være kontakt med faglig støtte for kommunene i forbindelse med endringer av kommunenummer og adressering som følge av kommune- og regionreformen.

Tildeling kapittel 872, post 21 og 71

Midlene er gitt av Barne- og likestillingsdepartementet til arbeid med prosjekter innen universell utforming og økt tilgjengelighet. Midlene er gitt til gjennomføring av tiltak PU4 – hvorav 1,5 mill. kroner er benyttet til videreføring av prosjektet med «Kartlegging av

uteområder – kommunesentra og friluftsområder», og 0,5 mill. kroner er benyttet til prosjektet «Drift og videreutvikling av datasett tilgjengelighet for uteområder».

Tildeling kapittel 1410, post 21

Midlene er gitt av Klima- og miljødepartementet til arbeid med nasjonal detaljert høydemodell.

Tildeling kapittel 1424, post 21 Mareano

Midlene er gitt til gjennomføring av aktiviteter i MAREANO-programmet i tråd med programmets aktivitetsplan for 2018. Dette er en årlig belastningsfullmakt for Kartverket som gir mulighet for overføring til neste år.

Stikkordet «kan overføres»

Kartverkets bevilgning på kapittel/post 595.21, 595.30 og 595.45 er gitt med stikkordet «kan overføres». Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettårene og beløpet inngår som en del av mulig overførbart beløp.

Stikkordet «kan nyttes under»

Kartverkets bevilgning på kapittel/post 595.01 og 595.21 er gitt med stikkordet «kan nyttes under». Dette gir Kartverket mulighet til å benytte bevilgning gitt på kap. 595, post 01, også under post 21 og 45. Tilsvarende gjelder for kap. 595, post 21, som kan benyttes under post 01 og 45.

Avgitte belastningsfullmakter

Kartverket har ikke avgitt noen belastningsfullmakter i 2018.

Kartverket er tildelt følgende fullmakter for 2018:

Romertallsvedtak V - Merinntektsfullmakter Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen

Kartverket kan overskride driftsbevilgningen under kap. 595, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3595, postene 02 og 03.

Kartverket kan overskride driftsbevilgningen under kap. 595, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3595, postene 02 og 03.

Kartverket kan overskride driftsbevilgningen under kap. 595, post 45 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3595, post 04.

Romertallsvedtak VIII - Bestillingsfullmakter Bestillingsfullmakt

Kartverket kan foreta bestillinger av kartgrunnlag utover gitt bevilgning på kap. 595, post 21, men rammen av nye bestillinger og gammelt ansvar kan ikke overstige 250 mill. kroner.

Jordobservatoriet i Ny-Ålesund

Bestillingsfullmakt
Kartverket kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret på kap. 595, post 30 for å gjennomføre prosjektet innenfor Kartverkets styringsramme (P50). Jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014), endring av Prop. 1 S (2013-2014) Statsbudsjettet 2014.

Romertallsvedtak VII - Samfinansiering

Kartverket er gitt fullmakt til å sette i gang samfinansieringsprosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Kartverket, forutsatt at det er inngått en bindende avtale med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten er begrenset til 90 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 595, post 21 mot inntekter ført på kap. 3595, post 03.

Romertallsvedtak VI - Utsatt utgifts- og inntektsføring

Innbetalinger i samfinansieringsprosjekter
Kartverket har fullmakt til å plassere innbetalinger

mottatt fra samfinansierte prosjekter på mellomværende med statskassen frem til de tilhørende utgiftene i prosjektet kommer til utbetaling. Først på utbetalingstidspunktet for utgiften, så skal inntekt og utgift rapporteres til statsregnskapet.

Fullmakter etter R-110

Kartverket har fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret iht. vilkår i R-110, pkt 2.3.

Mulig overførbart beløp

Kartverket har mindretgifter på kap./post 595.01 med 83,410 mill. kroner og merutgifter på kap./post 595.21 med 25,398 mill. kroner i 2018.

Kartverkets merinntektsfullmakt gir mulighet til å overskride driftsbevilgningen på kapittel 595, postene 01 og 21 mot tilsvarende merinntekter på kapittel 3595, postene 02 og 03. Kartverket har i 2018 en merinntekt på kapittel 3595, post 02 på 10,626 mill. kroner, og en mindreinntekt på 7,466 mill. kroner på post 03. Netto merinntekter på 3,160 mill. kroner dekker en andel av merutgiftene på kap./post 595.21. Resterende merforbruk på 22,238 mill. kroner dekkes av mindretgiften på kap./post 595.01, slik at netto mindreforbruk på kap./post 595.01 utgjør 61,173 mill. kroner. På denne posten kan det overføres ubrukte midler fra 2018 til 2019 på maksimalt 5 % av driftsbevilgningen, dvs. 45,701 mill. kroner.

Beløpet som står på kapittel/post 595.30 kan overføres i sin helhet da stikkordet «kan overføres» er knyttet til kapittel/posten. Beløpet inngår i beregningen av mulig overførbart beløp til neste år.

Mulige overføringer til neste år er en beregning, og Kartverket får tilbakemelding fra overordnet departement om de endelig beløp som kan overføres til neste år.

Tall i 1 000 kr

Note C

Spesifikasjon av mellomværende med statskassen – kontant

Ordinære mellomværendeposter	31.12.2018	31.12.2017
Andre fordringer	192	247
Bankinnskudd og kontanter	902	897
Skyldige skattetrekk	-22 179	-20 664
Skyldige offentlige avgifter	-3 540	-3 865
Annen kortsiktig gjeld	-6 647	-2 215
Sum ordinære mellomværende poster	-31 272	-25 600

Ordinære mellomværendeposter	Konto	31.12.2018	31.12.2017	Estimert utbetalings-tidspunkt
Mottatt forskuddsbetaling				
Forskuddsbetaling UD	2900	-6 391	-11 771	Prosjekter i inter-nasjonal tjeneste
Forskuddsbetaling samfinansiering	2902	-128 019	-98 969	I takt med utgiftsføring
Annen kortsiktig gjeld				
Periodeforskyving prinsippending (post 30 og Mareano)	2991	0	-3 740	
Sum spesielle poster		-134 410	-114 480	
Sum kontant mellomværende	1980	-165 682	-140 080	

Spesifikasjoner spesielle poster

Samfinansieringsprosjekter budsjettert på post 03	Konto	Innbetalt (i bank) forskudd per 1.1.2018	Netto bevegelse i perioden	Sum innestående på mellomværende
Geovekst vedlikehold	2902	-8 291	705	-7 586
Geovekst etablering	2902	-42 553	-5 478	-48 031
Høydemodell	2902	-10 092	-7 531	-17 623
Norge digitalt	2902	-21 781	1 058	-20 724
Omløpsfotografering	2902	-1 294	-2 477	-3 771
Interkommunalt geodatasamarbeid	2902	-9 837	4 400	-5 437
Diverse prosjekter	2902	-4 987	807	-4 180
Primar	2902	0	-14 384	-14 384
Mareano	2902	0	-6 283	-6 283
Internasjonale tjenester	2902	-134	134	0
Sum forskudd samfinansieringsprosjekter		-98 969	-29 050	-128 019

Christian Malmquist fra Kartverket holder foredrag under en workshop i nettverket EuroSDR avholdt i Tønsberg i april.

Tall i 1 000 kr

Note D

Spesifikasjon av andel utgifter på kap. 595, postene 01 og 21 som er finansiert ved inntekter fra kap. 3595, postene 02 og 03

Noten er utarbeidet for å svare ut rapporteringskrav i tildelingsbrevet.

postene 01 og 21 som er finansiert ved inntekter fra kap. 3595, postene 02 og 03.

Kartverket er bedt om, i egen note til årsrapporten, å synliggjøre hvilken andel av utgifter på kap. 595,

Spesifikasjonen inneholder konkrete lønnskostnader og antall årsverk.

	Beløp	Antall årsverk
Andel lønn finansiert av inntekter fra kap/post 3595/02 *	34 135	42,8
Andel lønn finansiert av inntekter fra kap/post 3595/03 *	22 631	29,0
Andel av andre utgifter på post 01 finansiert av kap/post 3595/02	13 186	
Andel av andre utgifter på post 01 finansiert av kap/post 3595/03	1 475	
Andel av andre utgifter på post 21 finansiert av kap/post 3595/02	31 433	
Andel av andre utgifter på post 21 finansiert av kap/post 3595/03	293 909 **	

* Andel lønn er inklusive sosiale utgifter (arbeidsgiveravgift, pensjon og feriepenger).

Lønn finansiert av belastningsfullmakt Mareano er inkludert i tallene og utgjør 5,2 årsverk. Det er en økning i antall årsverk som finansieres med inntekter sammenliknet med 2017.

Det største økningen knytter seg til at vi i 2018 har tatt med årsverkene i formidlingstjenesten. Dette utgjør alene 7 årsverk.

** 110,2 mill. kroner er knyttet til Primar, hvor inntekter og utgifter følger hverandre. I 2017 var ikke denne utgiften oppgitt. Derfor vises et så høyt beløp i 2018 sammenliknet med 2017.

Vi bemerker at vi ikke har et registreringssystem hvor disse parameterne fremkommer direkte. Tallene over er basert på resultatenehetenes innmeldte beløp og årsverk.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

Tall i 1 000 kr

Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	31.12.2018	31.12.2017
Innbetalinger fra gebyrer	419 216	425 208
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	200	1 142
Salgs- og leieinnbetalinger	432 054	464 917
Andre innbetalinger	0	2
Sum innbetalinger fra drift	851 470	891 268
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	603 870	584 534
Andre utbetalinger til drift	646 916	632 371
Sum utbetalinger til drift	1 250 786	1 216 906
Netto rapporterte driftsutgifter	399 316	325 637
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	1 706	1 173
Sum investerings- og finansinntekter	1 706	1 173
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	58 514	119 311
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	1 018	1 550
Sum investerings- og finansutgifter	59 532	120 860
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	57 826	119 687
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	9 466 784	9 250 030
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	9 466 784	9 250 030
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	-1 023	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	1 023	0
Inntekter og utgifter rapportert på fellekapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	-74 187	-69 746
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	919	1 999
Netto rapporterte utgifter på fellekapitler	-73 268	-67 747
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	-9 081 887	-8 872 452
Oversikt over mellomværende med statskassen		
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	192	247
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	902	897
Skyldig skattetrekk	-22 179	-20 664
Skyldige offentlige avgifter	-3 540	-3 865
Mottatt forskuddbetaling	-134 410	-110 740
Annen gjeld	-6 647	-5 955
Sum mellomværende med statskassen	-165 682	-140 080

Virksomhetsregnskapet

Prinsippnote

Regnskapsprinsipper for virksomhetsregnskapet avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Kartverket innførte fra 2017 bruk av de statlige regnskapsstandardene for sitt virksomhetsregnskap. Resultatregnskapet for 2018, og tilhørende noter, inneholder sammenlikningstall for 2017.

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til virkelig verdi.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Finansieringen av anleggsmidler (eksklusive finansielle anleggsmidler) som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en avsetning under avsnittet Statens kapital på regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Denne avsetningen inntektsføres i takt med avskrivningen av de anleggsmidlene som finansieringen dekker.

Omløpsmidler er verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er verdsatt til pålydende. Omløpsmidler, fratrukket kortsiktig gjeld og eventuelle øvrige avsetninger, fremkommer som avregninger.

Statens kapital

Statens kapital vises på gjeldssiden i balansen. Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler og avregninger vises som statens kapital.

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). Prinsippet om motsatt sammenstilling er også benyttet ved årets slutt i henhold til SRS 10 Inntekt fra bevilgninger. I henhold til SRS 10 (punkt 19) skal mottatte belastningsfullmakter inntektsføres etter trukket beløp, det vil si kontanttall. For noen belastningsfullmakter er det foretatt avsetninger som medfører at det er differanse mellom trukket beløp og virksomhetsregnskapet. Det er dette som medfører at Kartverket får et negativt resultat i perioden. Midler til Mareano på kap./post 1424.21, er inntektsført etter periodisert prinsipp iht. føringer fra eget departement.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultat effekt.

Kartverket krever inn dokumentavgift på vegne av staten. Dette inngår ikke i driftsresultatet til Kartverket.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Kostnader som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK).

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler består av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på 30 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Immaterielle eiendeler som gjelder programvare-lisenser og egenutviklet programvare med utnyttbar levetid over 3 år er balanseført som egen gruppe.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Anlegg under utførelse

Slike eiendeler vurderes ved hver periodeavslutning og omgrupperes til riktig eiendelsklasse ved ferdigstillelse. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til Kartverkets andel av egenkapitalen ved fastsettelse av åpningsbalansen (kostpris). Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Kortsiktige aksjer og andeler vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp. Langsiktige aksjer og andeler nedskrives til virkelig verdi dersom verdinedgangen ikke forventes å være forbigående.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Beholdninger av varer og driftsmateriell er verdsatt til det laveste av

anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks midtdagskurs siste virkedag i året lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i henhold til SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse. Avsnittet viser statens samlede finansiering av virksomheten.

Avregninger

For bruttobudsjetterte virksomheter som Kartverket, er nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, finansiert av «Avregnet med statskassen». Kartverket presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i «Avregnet med statskassen».

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandørprinsippet**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Bruttobudsjetterte virksomheter som Kartverket, tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Resultatregnskap

Tall i 1 000 kr

	Note	31.12.2018	31.12.2017
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	472 229	372 668
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	200	350
Inntekt fra gebyrer	1	419 751	422 473
Salgs- og leieinntekter	1	454 434	484 709
Andre driftsinntekter	1	0	2
Sum driftsinntekter		1 346 614	1 280 201
Driftskostnader			
Varekostnader	17	326 948	335 582
Lønnskostnader	2	621 520	579 728
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	73 281	59 198
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	326 047	323 448
Sum driftskostnader		1 347 796	1 297 956
Driftsresultat		-1 182	-17 755
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	1 713	1 173
Finanskostnader	6	1 018	1 550
Sum finansinntekter og finanskostnader		695	-377
Resultat av periodens aktiviteter		-487	-18 132
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-487	-18 132
Sum avregninger og disponeringer		-487	-18 132
Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	9 466 784	9 250 030
Avregning med statskassen innkreivingsvirksomhet	8	9 466 784	9 250 030
Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre	9	1 023	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	9	1 023	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse

Tall i 1 000 kr

Eiendeler	Note	31.12.2018	31.12.2017
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	3	0	0
Programvare og lignende rettigheter	3	198 275	174 375
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	3 595	19 716
Sum immaterielle eiendeler		201 870	194 091
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	36 328	36 803
Maskiner og transportmidler	4	46 326	51 513
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	49 887	54 236
Anlegg under utførelse	4	144 610	157 557
Infrastruktureiendeler	4	9 368	10 810
Sum varige driftsmidler		286 520	310 919
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	10	149	142
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
Sum finansielle anleggsmidler		149	142
Sum anleggsmidler		488 539	505 152
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	11	1 080	1 043
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		1 080	1 043
II Fordringer			
Kundefordringer	12	39 235	36 473
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	13	22 721	20 887
Andre fordringer	14	20 839	24 232
Sum fordringer		82 794	81 593
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	15	902	897
Kontanter og lignende	15	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		902	897
Sum omløpsmidler		84 776	83 532
Sum eiendeler		573 315	588 685

Tall i 1 000 kr

Statens kapital og gjeld	Note	31.12.2018	31.12.2017
C. Statens kapital			
I Virksomhetskaptal			
Sum virksomhetskaptal	7	0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-253 519	-228 938
Sum avregninger		-253 519	-228 938
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3,4	488 390	505 010
Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		488 390	505 010
Sum statens kapital		234 871	276 072
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7	22 184	19 277
Skyldig skattetrekk	7	21 259	21 376
Skyldige offentlige avgifter	7	4 260	6 837
Avsatte feriepenger	7	49 706	50 774
Mottatt forskuddsbetaling	7,13	111 311	105 731
Annen kortsiktig gjeld	7,16	129 722	108 618
Sum kortsiktig gjeld		338 444	312 612
Sum gjeld		338 444	312 612
Sum statens kapital og gjeld		573 315	588 685

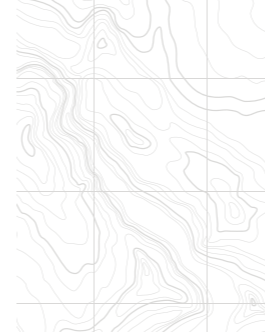
Note 1 Driftsinntekter

Tall i 1 000 kr

	31.12.2018	31.12.2017
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgning fra overordnet departement	387 506**	393 375
Inntekt fra bevilgninger andre departement, andre belastningsfullmakter	15 721**	17 816
Inntekt fra bevilgning belastningsfullmakt Mareano	52 381**	24 330
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-56 660	-122 051
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	73 281	59 198
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (bokført verdi avhendede anleggsmidler)	0	0
+ inntekt til dekning av pensjonskostnader*	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger	472 229	372 668
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	200	350
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	200	350
Inntekt fra gebyrer		
Gebyr tinglysing fast eiendom	360 954	363 524
Gebyr tinglysing i andeler i borettslag	58 797	58 949
Sum inntekt fra gebyrer	419 751	422 473
Salgs- og leieinntekter		
Samfinansiering	320 865	347 632
Andre salg og leieinntekter	133 569	137 077
Sum salgs- og leieinntekter	454 434	484 709
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang anleggsmidler	0	0
Andre inntekter	0	2
Sum andre driftsinntekter	0	2
Sum driftsinntekter	1 346 614	1 280 201

* Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via samlet bevilgning til SPK.

** Skal tilsammen tilsvare kolonnen periodiseringsprinsippet inntektsført bevilgning i tabellen på neste side.

Deler av Troms med Lyngsalpene sett fra verdensrommet. Bildene ble tatt av den europeiske Copernicus-satellitten Sentinel-2 i løpet av sommeren 2018.

Tall i 1 000 kr

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel/ post	Kontantprinsippet			Periodiseringsprinsippet	Inntektsført bevilgning**
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	
595.01/3595.01	922 627	413 540	419 216	509 087	-
595.21/3595.02 og 3595.03	369 159	429 830	432 990	-60 671	-
595.30	56 811	-	-	56 811	-
1424.21	66 782	-	-	66 782	-
326.21	5 439	-	-	5 439	-
500.21	2 600	-	-	2 600	-
571.21	2 600	-	-	2 600	-
872.21 / 71	2 000	-	-	2 000	-
1410.21	3 076	-	-	3 076	-
471.71	-	-	-	0	-
1633.01	-	-	-	0	-
Sum	1 431 094	843 370	852 206	587 724	455 608

Denne tabellen viser mottatte bevilgninger etter kontantprinsippet sammenholdt med inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet.

Kolonnen for utgiftsbevilgning består av bevilgninger overført fra foregående budsjettår og årets bevilgninger, redusert for avgitte belastningsfullmakter. Kolonnen for inntektsbevilgning viser eventuelle inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for rapportert inntekt viser inntekter rapportert til statsregnskapet ved årsslutt. Ved beregning av maksimalt grunnlag for inntekts-

føring er utgiftsbevilgningen redusert med det laveste av beløpene i kolonnen for henholdsvis inntektsbevilgning eller rapportert inntekt.

Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet kan normalt ikke overskride beløpet som fremgår i kolonnen maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring. Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet følger prinsippet om motsatt sammenstilling. Det vil si at inntekt fra bevilgning skal sammenstilles med påløpte kostnader i perioden. Mottatte belastningsfullmakter er inntektsført med trukket beløp.

Note 2 Lønnskostnader

Tall i 1 000 kr

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	436 141	438 640
Feriepenger	51 707	51 999
Arbeidsgiveravgift	72 148	68 404
Pensjonskostnader*	71 395	27 523
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-17 334	-15 210
Andre ytelser	7 463	8 371
Sum lønnskostnader	621 520	579 728
Antall årsverk:	793	832

* Nærmere om pensjonskostnader

Kartverket betaler pensjonspremie selv. Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2018 er 12,3 %. Premiesatsen for 2017 var 5,8 %. Begge

satser eksklusive ansattandelen på 2 %. Den lave premiesatsen i 2017 er et engangstilfelle som skyldes en overdekning på 30,3 mill. kroner. Overdekningen kom blant annet av ny uførepensjon og midler fra staten til å dekke ny dødlighetstariff innført i 2014.

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2018	230 999	19 716	250 715
Tilgang i 2018	26 687	6 240	32 927
Avgang anskaffelseskost i 2018 (-)	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2018	33 135	-22 361	10 774
Anskaffelseskost 31.12.2018	290 821	3 595	294 416
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2018	0	0	0
Nedskrivninger i 2018	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2018	56 624	0	56 624
Ordinære avskrivninger i 2018	35 922	0	35 922
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2018 (-)	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2018	198 275	3 595	201 870
Avskrivningssatser (levetider)	4-10 år lineært	Ingen avskrivning	

Note 4 Varige driftsmidler

Tall i 1 000 kr

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktoy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2018	0	51 839	196 763	110 111	157 557	17 767	534 038
Tilgang i 2018	0	1 712	901	17 947	1 085	2 088	23 733
Avgang anskaffelseskost i 2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2018	0	94	3 107	57	-14 032	0	-10 774
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	53 645	200 771	128 115	144 610	19 855	546 997
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2018	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2018	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2018	0	15 036	145 250	55 874	0	6 957	223 118
Ordinære avskrivninger i 2018	0	2 280	9 195	22 354	0	3 529	37 359
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2018	0	36 329	46 326	49 887	144 610	9 368	286 520
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2018	31.12.2017
Leie lokaler	51 179	52 279
Andre kostnader lokaler	11 923	11 311
Leie av maskiner, inventar og lignende	32 220	34 635
Mindre utstyrsanskaffelser	3 005	4 049
Reparasjon og vedlikehold av bygninger og leide lokaler	492	734
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 419	8 468
Kjøp av fremmede tjenester	75 167	79 715
Driftsmateriell	2 262	2 533
Reiser og diett	20 706	23 833
Royalties	95 451	74 050
Øvrige driftskostnader	28 225	31 841
Sum andre driftskostnader	326 047	323 448

Note 7

Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

Tall i 1 000 kr

A) Avregnet med statskassen

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	201 870	194 091	7 779
Varige driftsmidler	286 520	310 919	-24 400
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-488 390	-505 010	16 621
Sum	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	149	142	7
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Sum	149	142	7
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	1 080	1 043	37
Kundefordringer	39 235	36 473	2 761
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	22 721	20 887	1 834
Andre fordringer	20 839	24 232	-3 393
Bankinnskudd, kontanter og lignende	902	897	5
Sum	84 776	83 532	1 244
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-22 184	-19 277	-2 907
Skyldig skattetrekk	-21 259	-21 376	117
Skyldige offentlige avgifter	-4 260	-6 837	2 576
Avsatte feriepenger	-49 706	-50 774	1 068
Mottatt forskuddsbetaling	-111 311	-105 731	-5 580
Annen kortsiktig gjeld	-129 722	-108 618	-21 105
Sum	-338 444	-312 612	-25 832
Avregnet med statskassen*	-253 519	-228 938	-24 581

* Finansieringen av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler fremgår som hovedregel av regnskapslinjen «Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler».

Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen «Avregnet med statskassen».

Tall i 1 000 kr

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til leieavtaler*

	Varighet mellom ett og fem år (til 31.12.2023)	Varighet over fem år	Sum	
Husleieavtaler	7 416	43 763	51 179	Inkl. felleskostnader
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler	30 416	0	30 416	Lisenser
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler	335	0	335	Kopimaskiner etc
Øvrige leieavtaler	1 468	0	1 468	
Sum leieavtaler	39 636	43 763	83 399	

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

Kartverket har syv leieavtaler med varighet over fem år. Dette gjelder husleieavtaler i Hønefoss, Oslo, Stavanger, Steinkjer, Vadsø, Hamar og Bergen. I Bergen har Kartverket byttet lokaler i løpet av 2018. Dette medførte et ekstra sluttoppgjør på om lag 1 mill. kroner.

Kartverkets leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler gjelder årlige lisenser til datasystemer. Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler gjelder leie av kopimaskiner, printere og annet inventar.

Note 6

Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2018	31.12.2017		31.12.2018	31.12.2017
Finansinntekter			Finanskostnader		
Renteinntekter	0	0	Rentekostnad	11	6
Valutagevinst (agio)	1 706	1 171	Nedskrivning av aksjer	0	0
Utbytte fra selskaper	0	0	Valutatap (disagio)	965	1 536
Annen finansinntekt	7	2	Annen finanskostnad	42	7
Sum finansinntekter	1 713	1 173	Sum finanskostnader	1 018	1 550

Tall i 1 000 kr

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)	I hele kroner
Konsernkonto utbetaling	-1 250 172
Konsernkonto innbetaling	10 357 662
Netto trekk konsernkonto	9 107 490
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	-9 466 784
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	1 023
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	455 608
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-74 187
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	943
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)	0
Korrigerende avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	0
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	24 093
Resultat av periodens aktiviteter før avregning med statskassen	487
Sum endring i avregnet med statskassen*	24 581

* Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen på forrige side.

Tall i 1 000 kr

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	201 870	0	201 870
Varige driftsmidler	286 520	0	286 520
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-488 390	0	-488 390
Sum	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	149	0	149
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Sum	149	0	149
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	1 080	0	1 080
Kundefordringer	39 235	0	39 235
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	22 721	0	22 721
Andre fordringer	20 839	192	20 647
Bankinnskudd, kontanter og lignende	902	902	0
Sum	84 776	1 093	83 683
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-22 184	0	-22 184
Skyldig skattetrekk	-21 259	-22 179	919
Skyldige offentlige avgifter	-4 260	-3 540	-720
Avsatte feriepenger	-49 706	0	-49 706
Mottatt forskuddsbetaling	-111 311	-134 410	23 099
Annen kortsiktig gjeld	-129 722	-6 647	-123 075
Sum	-338 444	-166 776	-171 668
Sum	-253 519	-165 682	-87 836

Tall i 1 000 kr

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2018	31.12.2017
Dokumentavgift	9 465 548	9 248 919
Renter dokumentavgift	1 236	1 110
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9 466 784	9 250 030

Kartverkets innkrevingsvirksomhet av avgifter og gebyrer er presentert i henhold til kontantprinsippet.

Note 9 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2018	31.12.2017
Tilskudd	1 023	0
Sum utbetalinger av tilskudd fra andre	1 023	0

Kartverket har gitt tilskudd til kommuner, via belastningsfullmakt 0872.71 mottatt fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) til Universell utforming.

Note 10 Investeringer i aksjer og andeler

Aksjer	Ervervs- dato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi kapital- regnskapet	Balanseført verdi virksom- hetsregnskapet
Framsenteret AS (tidl. Polarmiljø- senteret AS)	1999	14	11,48 %	0,0 %	170	1 460	14	149
Balanseført verdi 31.12.2018							14	149

Tall i 1 000 kr

Note 11 Beholdninger av varer og driftsmateriell

	31.12.2018	31.12.2017
Anskaffelseskost		
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata *	1 080	1 043
Varer under tilvirkning	0	0
Ferdige egentilvirkede varer	0	0
Innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Sum anskaffelseskost	1 080	1 043

Ukurans

Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Sum ukurans	0	0

Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	1 080	1 043
---	--------------	--------------

* Beholdningen knytter seg til bunkring av drivstoff til målebåten Hydrograf.

Note 12 Kundefordringer

	31.12.2018	31.12.2017
Kundefordringer Kartverket *	24 456	22 074
Kartverkets kundefordringer tinglysingsgebyr	14 779	14 400
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	39 235	36 473

* Dette gjelder i all hovedsak kundefordringer knyttet til salg av elektroniske sjøkart fra Primar.

Tall i 1 000 kr

Note 13

Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling

	31.12.2018	31.12.2017
Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)		
Opptjent, ikke fakturert driftsinntekter	22 721	20 887
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	22 721*	20 887
Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)		
Geovekst vedlikehold	7 586	8 325
Geovekst etablering	43 152	41 108
Ny nasjonal høydemodell	12 372	6 581
Norge digitalt	20 724	21 777
Omløpsfotografering	3 915	642
Interkommunalt geodatasamarbeid	5 487	9 841
Internasjonale tjenester/prosjekter	6 391	11 771
Mareano	6 952	0
Diverse prosjekter	4 733	5 686
Sum mottatt forskuddsbetaling	111 311**	105 731

* Saldo per 31.12.2018 består av fordringer tilhørende flere prosjekter, hvorav de vesentligste prosjektene er internasjonale bistandsprosjekter, Geovekst etablering FKB-data, Andre Primærtjenester og Produksjon av nautiske kart og infotjenester.

** Mottatt forskuddsbetaling knytter seg til flere samfinansierte prosjekter hvor samarbeidsparter har innbetalt midler på forskudd. I tillegg har Kartverket fått midler fra UD til prosjekter i internasjonale tjenester som ikke er brukt per 31.12.18.

Note 14

Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2018	31.12.2017
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	0	0
Personallån	192	247
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie *	12 628	15 913
Andre forskuddsbetalte kostnader	4 649	4 973
Andre fordringer	3 371	3 099
Sum andre kortsiktige fordringer	20 839	24 232

* Beløpet knytter seg til forskuddsbetalte husleier og lisenser.

Tall i 1 000 kr

Note 15

Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2018	31.12.2017
Øvrige bankkontoer	902	897
Kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	902	897

Dette gjelder valutakontoer som er utenfor statens konsernkontoordning.

Note 16

Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2018	31.12.2017
Skyldig lønn	22 604	20 130
Annen gjeld til ansatte	701	1 345
Påløpte kostnader *	84 382	76 313
Avstemmingsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	220
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	15 484**	5 482
Annen kortsiktig gjeld	6 552	5 129
Sum annen kortsiktig gjeld	129 722	108 618

* Påløpte kostnader per 31.12.17 og 31.12.18 er i hovedsak knyttet til ny nasjonal høydemodell og Geovekst etablering FKB-data i landdivisjonen, samt Primær Renc og Mareano i sjødivisjonen. Prosjektene i landdivisjonen og Primær Renc i

sjødivisjonen må ses i sammenheng med note 13 - Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling.

** Se note 2.

Note 17

Varekostnader knyttet til tjenesteproduksjon

	31.12.2018	31.12.2017
Fremmedtjenester og underentrepriser	282 624	288 458
Kjøp av varer	722	517
Kjøp av andre tjenester	43 601	46 606
Sum varekostnader tjenesteproduksjon	326 948	335 582

Fremmedtjenester og underentrepriser knytter seg til kjøp av tjenester til datafangst, geodetiske tjenester, kartkonstruksjon, laserskanning, trykkeritjenester, flyfotografering, kjøp av landmålingstjenester og kjøp av IT-tjenester til produksjon.

Kjøp av varer knytter seg til rekvisita. Kjøp av andre tjenester knytter seg til kostnader ved elektroniske signaturløsninger, porto ifm. tinglysningssaker, kostnader til kommunene utover FDV-avtalen og kjøp av tjenester knyttet til høydemodellen.

Foto: Kristin Skjerven | Design: catchmedia.no

Kartverket

3507 Hønefoss | © 03-2019 | www.kartverket.no